

РЕШЕНИЕ

21.06.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 11-128

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлеге жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003нче елның 6нчы октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Югары Ослан муниципаль районы Уставы нигезендә,

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш эшләре буенча Кагыйдәләренә 1нче кушымта нигезендә үзгәрешләр кертергә.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре текстын яңа редакциядә расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Югары Ослан муниципаль районы Советының икътисади үсеш, экология, табигый ресурслар һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны йөкләргә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зыятдинов

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл җирлегенә
җирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр һәм өстәмәләр

Ж1. Утар торак төзелеше зонасы

Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән
файдалану төрләре; җир кишәрлекләренә чик (минимал һәм (яки) максимал)
күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән
төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре коды *	Рәхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Җир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		җир кишәрлегенә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегенә	төзелешнең максимал проценты	җир кишәрлекләреннән минимал чигенүләр
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минимал – 1000 кв. м; максимал – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклегенә-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яксы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максимал биеклегенә-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган җир кишәрлегенә яклары өчен-3 м; җир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.

2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклегенә-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м(яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биеклегенә-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Гараж билгеләнешендәге объектлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфтирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь күләмдә – билгеләнми.	Төп бинаның иң чик катлары – 4 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биеклегенә-15 м; Койманың максималь биеклегенә-1 м.	билгеләнми	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларн

					ың урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклеге-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м(яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биеклеге-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
13,1	Яшелчәчелек алып бару	минималь – 600 кв. м; максималь –	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

		билгеләнми			
3.7	Дини куллану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналар, корылмалар һәм корылмаларның урнашу рәхсәт ителә

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рәхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

Башка таләпләр:

Минималь ара:

торақ биналарның озын яклары арасында 2 – 3 кат биеклегә: 15 метрдан да ким булмаган;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м.дан да ким булмаган биеклектә;

5-8 каттагы торақ биналарның озын яклары арасында: 25 метрдан да ким булмаган;

балалар уеннары өчен мәйданнан торақ биналарга кадәр – 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;

автомобильләр кую өчен мәйданчыклардан – 10 м;

спорт белән шөгыйльләнү өчен мәйданнан 10нан 40 м.га кадәр;

хужалык максатлары өчен мәйданнан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан торақ йортлар, балалар учреждениеләре, яшеллөндерелгән мәйданчыклар чикләренә кадәр-50 м.дан да ким түгел, ә 100 м.дан да артык түгел.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан да урнашырга рәхсәт ителми.

Өлегә статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 2021нче елның 21нче
июненнән 11-128нче карарына
2нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ВАХИТОВ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ
КАГЫЙДӨЛӨРЕ

ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ	10
І ӨЛЕШ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУНЫ ЖҖЙГА САЛУ ТӨРТИБЕ.....	10
Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр	10
<i>Статья 1. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр</i>	10
<i>Статья 2. Кагыйдәләрнең кереш нигезләре, бурычлары һәм составы</i>	13
<i>Статья 3. Шәһәр төзелешен жайга салу линияләре</i>	15
<i>Статья 4. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану...</i>	15
<i>Статья 5. Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы</i>	17
<i>Статья 6. Кагыйдә бозган өчен җаваплылык</i>	18
Бүлек 2. ЖИР БИЛӘМӘЛӘРЕННӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ МӘСЬӘЛӘЛӘРЕ БУЕНЧА БАРЛЫККА КИЛГӨН МӨНӘСӘБӘТЛӘРДӨ КАТНАШУЧЫЛАР	19
<i>Статья 7. Төзелеш объектлары һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары</i>	19
<i>Статья 8. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләре</i>	19
<i>Статья 9. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты вәкаләтләре жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә</i>	20
<i>Статья 10. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия</i>	20
Бүлек 3. КАГЫЙДӨЛӨР ГАМӨЛГӨ КЕРГӨНЧЕ БАРЛЫККА КИЛГӨН КҮЧЕМСЕЗ МИЛЕКТӨН ФАЙДАЛАНУ ХОКУКЛАРЫ.....	21
<i>Статья 11. Элегрәк барлыкка килгән хокукларга кагылышлы Гомуми нигезләмәләр</i>	21
<i>Статья 12. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәрешләре</i>	22
Бүлек 4. ЖИР УЧАСТОГЫН ЯКИ КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЕШ ОБЪЕКТЫН ШАРТЛЫ РӘВЕШТӨ РӨХСӨТ ИТЕЛГӨН ФАЙДАЛАНУГА РӨХСӨТ. КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЕШ ОБЪЕКТЛАРЫН ТӨЗҮНӨҢ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӨҮНӨҢ ИҢ ЧИК ПАРАМЕТРЛАРЫННАН КИРЕ КАГУГА РӨХСӨТ	23
<i>Статья 13. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе</i>	23
<i>Статья 14. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү</i>	24
<i>Статья 16. Ачык тыңлаулар үткөрү</i>	26
Бүлек 5. ТӨЗЕЛЕШ ӨЧӨН КЫЗЫКСЫНГАН ЗАТЛАРГА БИРҮ МАКСАТЫННАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРЕН ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЯГЫННАН ӨЗЕРЛӨҮ. ДӨҮЛӨТ ЯКИ МУНИЦИПАЛЬ ЖИРЛӨР СОСТАВЫННАН ФОРМАЛАШКАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРЕН БИРҮ ТӨРТИБЕ ТУРЫНДА ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӨР	26
<i>Статья 17. Төзелеш өчен кызыксынучы затларга бирү максатыннан жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше өчен өзерләү</i>	26

Статья 18. Дәүләт яки муниципаль жир составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен бирү принциплары.....	28
Статья 19. Жир кишәрлекләре бирү үзенчәлекләре	28
Статья 20. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау.....	29
Бүлек 6. Жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, фиксацияләү, аларны куллану	30
Статья 21. Жирләр турында Гомуми нигезләмәләр	30
Статья 22. Халык алдында куллану жирләренең чикләрен билгеләү һәм үзгәртү	30
Статья 23. Халык алдында файдалану жирләре чикләрен теркәү ...	31
Статья 24. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану	32
Бүлек 7. Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләре	32
Статья 25. Хокук төзелеш үзгәрешләре күчемсез милек һәм нигез өчен аны тормышка ашыру. Төрләре төзелеш үзгәрешләре күчемсез милек	32
Статья 26. Проект документларын әзерләү	33
Статья 27. Төзелешкә рөхсәт бирү.....	37
Статья 28 . Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт	40
Статья 29 . Объектны кабул итү һәм объектны файдалануға тапшыруға рөхсәт бирү.....	43
Бүлек 8. IV. Йомгаклау нигезләмәләре.....	45
Статья 30. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләре кертү тәртибе	45
Статья 31. Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында	48
II ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ.	
ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ КУЛЛАНУ ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАСЫ.....	48
Бүлек 9. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы.....	48
Статья 32. Югары Осман муниципаль районы «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенең шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы.....	48
Статья 33. Югары Осман муниципаль районы " Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалану шартлары булган зоналар картасы.....	50
Статья 34. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләре зоналары картасы.....	51
III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	
51	
Бүлек 11. Рөхсәт ителгән күчемсез милек төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары	51
Статья 35. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналар төрләре	51
Бүлек 12. Территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар белән билгеләнгән күчемсез милекне куллануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
Статья 36. Санитар-экологик һәм табигый шартлар буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарында билгеләнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
Статья 37. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау.....	62
Статья 38. Ачык сервитутларның эш итү зоналары	63

Бүлек 13. Шөһөр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп
жирлөрне билгеләү, аларга карата шөһөр төзелеше регламентлары билгеләнми 63
*Статья 39. Шөһөр төзелеше регламентлары билгеләнми торган
гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм жирләрне билгеләү....64*

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – кагыйдәләр) - Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең (алга таба-«Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең) норматив – хокукий акты, ул Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Уставы (алга таба - Югары Ослан муниципаль районы) һәм «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

Әлеге Кагыйдәләр территорияль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, әлеге Кагыйдәләрне куллану һәм гамәлдәге законнар, жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актлары нигезендә аларга үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясеннән рациональ файдалану, «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен планлаштыру, төзү һәм төзекләндерү, торак төзелеше, житештерү, социаль, инженерлык-транспорт инфраструктуралары, табигатьтән сак файдалану программаларын үстерү максатыннан шартлар тудыралар.

I ӨЛЕШ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӘ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУНЫ ҖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

төзекләндерү - теге яисә бу территорияне халык тормышының сәламәт, уңайлы һәм мәдәни шартларын билгеләү, төзү һәм нормаль файдалану өчен яраклы халәتكә китерү максатларында гамәлгә ашырыла торган эшләр (территорияне инженерлык эзерләү, юллар салу, су белән тәэмин итү, канализация, энергия белән тәэмин итү корылмалары һәм коммуналь челтәрләрне һәм корылмаларны үстерү һ.б.) һәм чаралар жыелмасы (территорияне чистарту, киптерү һәм яшелләндерү, микроклиматны яхшырту, һава бассейнын, ачык сулыкларны һәм туфракны пычратудан саклау, санитар чистарту, тавыш дәрәжәсен киметү һ.б.);

рөхсәт ителгән күчемсез милек төрләре – жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләрен, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составында әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен, законнарда, әлеге Кагыйдәләрдә, башка норматив хокукий актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән таләпләрнең һичшиксез үтәлүе шартларында, тиешле территорияль зоналарга карата куллану нәтижәсендә рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре. Рөхсәт ителгән күчемсез милекне куллану төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрен, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләрен, рөхсәт ителгән куллануның өстәмә төрләрен үз эченә ала;

рәхсәт ителгән күчемсез милекне куллануның өстәмә төрләрә - аларны жир кишәрлекләрендә гамәлгә ашырырга һәм урнаштырырга рәхсәт ителгән объектлар, аларны әлегә эшчәнлек төрләрә һәм әлегә Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составында, тиешле территориаль зоналарга карата рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләрә, объектлар, мондый эшчәнлек төрләрә рәхсәт ителгән күчемсез милектән файдалануның төп төрләрәнә карата һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән күчемсез милек төрләрәнә карата өстәмә рәвештә генә рәхсәт ителә һәм алар белән берлектә гамәлгә ашырыла торган эшчәнлек төрләрә;

жир кишәрлекләренең дәүләт кадастр исәбе - нәтижәдә һәр жир кишәрлеге шундый характеристикалар ала, алар аны башка жир кишәрлекләреннән аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган жир кишәрлекләренең бердәм дәүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуальләштерү;

шәһәр төзелеше документлары – территориаль планлаштыру документлары, территориаль планлаштыру документларын тормышка ашыру планнары, бу кагыйдәләр, территорияне планлаштыру буенча документлар (территорияләрне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, шәһәр төзелеше планнары);

шәһәр төзелеше регламенты - әлегә Кагыйдәләр белән тиешле территориаль зона чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның төрләрә, шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә кулланыла торган барлык төрләрә, жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш объектларының иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, шулай ук жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләре;

жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә әзерләү – дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, кызыксынган затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган, комплекслы үзләштерү һәм үстерү өчен территорияләр чикләрен билгеләү, аларны формалаштыру һәм формалаштырылган жир кишәрлекләренә хокук бирү, шулай ук мондый йортлардагы биналарның милекчеләрәнә күпфатирлы йортларның формалашкан жир кишәрлекләренә гомуми өлешле милек хокукын күчәрү эшчәнлегә;

жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы - территорияне межалау проекты составында яки аерым документ рәвешендә әзерләнә торган документ, жир кишәрлегеннән файдалану рәхсәт ителгән чикләр турында мәгълүмат һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 44 статьясындагы 3 өлешә нигезендә башка мәгълүматны үз эченә алган, ул жирдә дәүләт яки муниципаль жирләр составыннан территорияне планлаштыру, төзелеш өчен проект документларын эшләү, төзелешкә рәхсәт бирү, объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирү юлы белән бүлеп бирелгән жир кишәрлеге чикләрен билгеләү өчен файдаланыла;

төзүче – үзенә караган жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын төзүне, үзгәртеп коруны, капитал ремонтлауны, шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкаруны, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонт өчен проект документларын әзерләүне тәмин итүче физик яки юридик зат;

заказчы – төзүче тарафыннан төзелеш, реконструкцияләгәндә һәм тормышка ашырганда төзүче мәнфәгатләрен якларга вәкаләтле физик яки юридик зат, шул исәптән төзүче исемнән башкаручылар, подрядчылар белән килешүләр төзүне, эшләрне башкару һәм кабул итү стадиясендә контрольне гамәлгә ашыруны тәмин итә;

жир участогы-жир өслегенең жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәвенә алу документларында чагылдырылган чикләре, майданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган өлеше.

территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар - Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләр) саклау зоналары, су саклау зоналары, эчәргә яраклы су чыганакларын саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

инвестор - уртак эшчәнлек турында килешү нигезендә төзелә торган һәм юридик зат статусына ия булмаган физик һәм юридик затлар, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, шулай ук эшкуарлык эшчәнлегенең чит ил субъектлары;

кызыл линияләр - территорияләрне планлаштыру проектлары ярдәмендә билгеләнә торган линияләр гомуми файдаланудагы территорияләрнең гамәлдәге, планлаштырылган (үзгәртелә, яңа барлыкка килә торган) чикләрен (юллар, урамнар, майданнар, скверлар, бульварлар, яр буйлары, чикләнмәгән затлар даирәсе тоткарлыксыз файдалана торган башка объектлар һәм территорияләр), электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбаүткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юллар һәм башка шундый корылмалар (алга таба-линия объектлары);

линия объектлары - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

күчемсез мөлкәттән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре - эшчәнлекнең төрләре, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен шөһәр төзелеше регламентлары составында биләү аркасында тиешле территориаль зоналарга карата рөхсәт ителгән, мондый эшчәнлек төрләрен һәм объектларны сайлау, техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокукчылар тарафыннан гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән сайлап алу хокукы өстәмә рөхсәт һәм килешүләрдән башка дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләргә, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләргә кагылмый;

сак зонасы - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, әйләнә-тирәдәге объектларны саклауны, эксплуатацияләүнең нормаль шартларын тәэмин итү һәм зыян китерү мөмкинлеген булдырмау максатларында, махсус куллану шартлары булган территория;

рөхсәт ителгән күчемсез милекне куллану-шөһәр төзелеше регламенты нигезендә күчемсез милекне файдалану, кануннар нигезендә, шулай ук гавами сервитутлар белән билгеләнгән күчемсез милекне куллануга чиклүүләр.

санитар-саклау зонасы - яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә билгеләнә торган файдалануның махсус режимы булган һәм атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрануның йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр киметүне тәэмин итә торган махсус территория;

хосусый сервитут - килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә торган чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (кирәкле коммуникацияләрне һәм сервитут билгеләмичә тәэмин ителә алмый торган кирәкле коммуникацияләрне һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү өчен);

ачык сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасы норматив хокукый акты, Югары Ослан муниципаль районы норматив хокукый акты белән билгеләнгән чит җир кишәрлегеннән файдалану хокукы;

территориаль зона - әлеге Кагыйдәләрдә чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнгән зона;

чикләмәгән затлар даирәсе (шул исәптән мөйданнар, урамнар, юллар) булган гомуми файдаланудагы территорияләр;

аукцион - җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына ия булу, алардан файдалану, эш итү, төрле билгеләнештәге капитал төзелеш объектларына ия булу, файдалану, эш итү хокукларын алу өчен, аукцион яки конкурс формасында шартнамә төзү ысулы;

күчәмсез мөлкәттән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренә һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рәхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәҗбүри үтәү нәтижәсендә, әлеге Кагыйдәләрдәге объектларның исемнәрен һәм шәһәр төзелеш регламентлары составындагы объектларны таныту нәтижәсендә, эшчәнлек төрләре, объектлар.

Статья 2. Кагыйдәләрнең кереш нигезләре, бурычлары һәм составы

1. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу системасын кертә, ул «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә тотрыклы үсеш, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау өчен шәһәр төзелеш зоналаштыруга, җир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләргә гәмәлгә ашыру барышында гражданныр хокукларын яклау һәм физик һәм юридик затларның хокукларының тигезлеген тәмин итүгә; капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп кору һәм капитал ремонтлау өчен җир кишәрлекләрен куллану кагыйдәләре һәм шартлары турында ачык мәгълүматны тәмин итү; капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп кору максатларында дәүләт яки муниципаль милектә булган җир кишәрлекләрен бирү өчен документлар әзерләү; төзелгән территорияләргә үстерү; капитал төзелеш объектларын төзү белән тәмамланган төзүчеләргә шәһәр төзелеш регламентларына туры килү-килмәүне тикшереп тору һәм аларны алга таба куллануға нигезләнгән.

2. Шәһәр төзелеш зоналаштыруға нигезләнгән җирдән файдалану һәм төзелешне җайга салу системасын кертү максатлары булып тора:

- муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын, инженерлык, транспорт, социаль хезмәт күрсәтү, әйләнә-тирә мохитне саклау системаларын тормышка ашыру өчен шартлар тудыру;

- «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территорияләрен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

- күчәмсез милек объектларына ия булучыларның һәм күчәмсез милек объектларына ия булу, алардан файдалану һәм алар белән эш итү хокукларын алырга теләгән затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү;

- инвестицияларне жәлеп итү өчен уңайлы шартлар тудыру, шул исәптән шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә рөхсәт ителгән күчемсез милекне файдалануның иң нәтижәле төрләрән сайлап алу мөмкинлегенә бирү юлы белән дә;

- жирлек үсешен, жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә гражданның мәғлүматтан иреккә файдалана алуын тәэмин итү, билгеләнгән очрақларда ачык тыңлаулар үткөрү юлы белән аларны кабул итүдә катнашу;

- гражданның һәм юридик затларның хокукларын үтәүне контрольдә тотуны тәэмин итү.

3. Әлеге кагыйдәләр эшчәнлекне регламентлай:

- физик һәм юридик затларга бирү максатларында дәүләт яки муниципаль жирләр составынан бүлеп бирелә торган жир кишәрлекләрен һәм шәһәр төзелеше территорияләрен эзерләү турында;

- гавами файдаланудагы жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, теркәү һәм алардан файдалану турында;

- шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча ачык тыңлаулар үткөрү турында;

- дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу, ачык сервитутлар билгеләү өчен шәһәр төзелеше нигезләрен эзерләү турында;

- проект документларын килештерү турында;

- яңа төзелгән, үзгәртеп корылган объектларны төзүгә рөхсәтләр, файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү турында;

- күчемсез милекнең кулланылышын һәм төзелеш үзгәрешләрен, законнарда билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә штраф санкцияләрен куллануны контрольдә тоту турында.

4. Әлеге Кагыйдәләр белән беррәттән кулланыла:

– кешеләрнең тормышы һәм сәламәтлегенә иминлеген, капитал төзелеш объектларының ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын, мөлкәтне саклау, әйләнә-тирә табигый мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау максатларында законнар нигезендә кабул ителгән техник регламентлар («Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә кергәнчегә кадәр);

- жирдән файдалану һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча башка муниципаль хокукый актлар белән. Күрсәтелгән актлар әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлешендә кулланыла.

5. Әлеге Кагыйдәләр үз эченә ала:

- аларны куллану һәм әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе;

- шәһәр төзелеше регламентлары;

шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы;

- территорияне файдалануның аерым шартлары булган зоналар карталары.

5.1. Әлеге Кагыйдәләр преамбуладан, I, II, III өлешләрдән һәм кушымталардан тора.

6. Әлеге Кагыйдәләр дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә жайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан үтәләргә тиеш.

7. Әлеге Кагыйдәләр «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә бөтен территориясендә, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасын исәпкә алып гамәлдә (1нче кушымта).

Статья 3. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре

1. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре территорияләрен планлаштыру һәм межаллау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен саклау зоналары проектлары һ. б. белән билгеләнә.

2. Җирлек территориясендә шәһәр төзелешен җайга салуның түбәндәге линияләре эшли:

- кызыл линияләр;
- төзелешне җайга салу линияләре;
- гамәлдә булган һәм проектлана торган инженерлык корылмалары һәм коммуникацияләренң техник (саклау) зоналары чикләре;
- җирлектә саклана торган зоналарның (шул исәптән табигый ландшафтның) чикләре.

3. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләрен билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен нигез булып территорияне планлаштыру буенча расланган документ тора.

4. Шәһәр төзелешен җайга салу линияләре законнар һәм әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә территорияне планлаштыру буенча документлар расланганнан соң үтәлергә тиеш.

5. «Вахитов авыл җирлеген» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) шәһәр төзелешен җайга салуның гамәлдәге барлык линияләрен топографик планнарға китерүне һәм кызыксынган юридик һәм физик затларга шәһәр төзелешен җайга салуның соралган территориядәге барлык линияләре турында тулы мәгълүматны үз эченә алган топографик планнарны бирүне тәэмин итә.

Статья 4. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнә:

- территорияль зона чикләрендә җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын фактта файдалану;
- гамәлдәге һәм планлаштырыла торган җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын бер территорияль зона чикләрендә берләштерү мөмкинлеге;
- Килди авыл җирлеген генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш характеристикалары; территорияль зоналар төрләре;
- мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклана торган табигый территорияләрен, башка табигый объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламенты җир кишәрлекләрененң хокукий режимын, шулай ук җир кишәрлекләре өслеген өстендә булган һәм аларны төзү һәм алга таба капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү барышында кулланыла торган барлык җир кишәрлекләрененң хокукий режимын билгели. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Россия Федерациясенә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы җир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләр) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук яңа ачылган мәдәни мирас объектлары булган һәм мәдәни мирас объектларын карап тоту, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру режимы турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- транспорт һәм инженер-техник коммуникацияләр, шул исәптән тиер юллар, автомобиль магистральләре, урамнар, юллар, башка линияле объектлар, алардан файдалану индивидуаль максатчан билгеләнеше белән билгеләнә торган башка объектлар;

- айдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жырләр.

5. Шәһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:

- жыр кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән айдалану төрләре;

- рөхсәт ителгән куллану параметрлары - жыр кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү буенча чик параметрлар;

- жыр кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү.

6. Жыр кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән айдалану төрләре үз эченә:

1) рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре;

2) шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре;

3) рөхсәт ителгән айдалануның төп төрләренә карата һәм шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләренә карата бары тик өстәмә рәвештә рөхсәт ителгән һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган өстәмә төрләре.

7. Төзекләндерү объектлары, инженерлык-техник объектлар, корылмалар һәм коммуникацияләр, рөхсәт ителгән күчәмсез милекне куллануны тормышка ашыруны тәмин итә торган объектлар, аларның техник регламентларына (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз көченә кергәнче, «техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә) туры килгән очракта, һәрвакыт рөхсәт ителгән булып тора.

Капитал төзелеш объектларының бер яки берничә планировка структурасының территориясе чикләрендә функцияләвен һәм нормаль эксплуатацияләүне тәмин итү өчен билгеләнгән инженерлык-техник объектлар, корылмалар, аларның урнашуы, санитар-яклау, башка саклау зоналарын билгеләү белән, аерым жыр кишәрлеген таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

8. Шәһәр төзелеше регламентында каралмаган куллану төрләре тыелган булып тора.

9. Жыр кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән айдалану параметрлары үз эченә ала:

- жыр кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме, шул исәптән аларның мәйданы һәм линия күләмнәре (минималь һәм/яки максималь), участокларның урам (юл йөрү) фронты буенча һәм участокларның чик тирәнлеген сызыкча күләмнәрен дә кертеп;

- биналар, корылмалар төзү тыелган биналар, корылмалар рөхсәт ителгән урыннарны билгеләү максатларында жыр кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенү;

- биналарның, корылмаларның иң чик (минималь һәм/яки максималь) катлары саны яки иң чик (минималь һәм/яки максималь) биекlege;

- жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул жир кишәрлегенең бөтен мәйданына төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданының чагыштырмасы буларак билгеләнә;

- урта белем бирү учреждениеләре өчен торак кварталлар, балалар бакчалары һәм спорт мәйданчыклары территорияләре өчен яшелләндерүнең минималь проценты;

- рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре өчен бүлмәләрнең гомуми мәйданы күрсәткечләре (минималь һәм/яки максималь);

- башка күрсәткечләр.

10. Рөхсәт ителгән төзелеш төрләре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрлары нигезендә, жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану законнарда билгеләнгән шәһәр төзелеше цикләүләрен үтәү шарты белән рөхсәт ителә.

11. Аерым очракларда норматив-хокукый актларда территорияль зоналарны яки аларның өлешләрен өстәмә юнәлешләр буенча куллануга карата шәһәр төзелеше буенча махсус таләпләр билгеләнергә мөмкин:

- төзелешнең архитектура-сәнгать йөзе (стиль бердәмlege; материал һәм конструкцияләр; түбә характеры; фасадларның төс ягыннан чишелеше; мансард катларын урнаштыру; жир асты урбанизациясе дәрәжәсе; торак йортларда торак булмаган беренче катларны урнаштыру;

- инженер әзерләү һәм инженерлык белән тәэмин итү (су белән тәэмин итү; өске су бүлү; коммуникацион коридорлар; яшәешне тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системалары; яшәешне тәэмин итүнең автоном системалары һ. б.);

- төзекләндерү һәм яшелләндерү (төзекләндерү элементлары материалы; куәтләү материалы; зур күләмле утырту материалын куллану һ. б.);

- визуаль мөгълүмат һәм реклама (гамәлдәге конструкцияләргә кулланып биналарда урнаштыру; аерым реклама китерүчеләргә куллану; витрин, фасадларны рәсмиләштерүдә төс һәм үт динамик чишелешкә карата таләпләр);

- шәһәр төзелеше процессын оештыруның аерым шартлары (проектлау һәм конкурс нигезендә төзү; территорияләргә комплекслы үзләштерү өчен кондоминиумнар (ширкәтләр) булдыру, жәмәгать фикерен өйрәнү.

12. «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмlege территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары тарафыннан да шәһәр төзелеше регламентлары таләпләргә үтәелергә тиеш.

Статья 5. Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мөгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләргә буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы

1. Әлеге кагыйдәләр, алар составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият һәм идарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнlege турындагы законнарның үтәелешен контрольдә тотучы органнар өчен ачык булып тора.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итә:

- жирле массакүләм мәгълүмат чараларында әлеге кагыйдәләрне бастырып чыгару, аларны махсус тираж белән бастырып чыгару һәм кызыксынган барлык затларга ачык сату;

- әлеге Кагыйдәләрне «Вахитов авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен яки Югары Ослан муниципаль районының «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштыру;

- әлеге Кагыйдәләр белән аларның составына керүче картографик һәм башка документларның тулы комплектында жирлектә жирдән файдалану һәм төзелешне жайга салу өлкәсендә вәкаләтле Башкарма комитетта, башка органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге кагыйдәләрдән өзәмтәләр, шулай ук кирәкле күчәремәләрнең, шул исәптән жир биләмәләренән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы картографик документларның һәм аларның фрагментларының күчәремәләрен, аерым жир кишәрлекләрен һәм планлаштыру структурасы элементларына бирү мөмкинлеген тәмин итү. Күрсәтелгән хезмәтләренен бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

3. Гражданнар гамәлдәгә законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Гражданнар, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар, шәһәр төзелеш документларын раслаганчы, «Вахитов авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеш эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча фикер алышырга, тәкъдимнәр кертергә һәм карарлар өзәрләүдә катнашырга хокуклы.

5. Шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсендә карарлар турында фикер алышуда һәм кабул итүдә гражданнарның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның катнашуы түбәндәгә рәвешләрдә гамәлгә ашырыла:

- гражданнар жыеннарында (жыеннарда) катнашу;

- ачык тыңлауларда катнашу;

- үз акчалары хисабына шәһәр төзелеш документларына бәйсез экспертиза үткөрү;

- гамәлдәгә законнарда билгеләнгән башка формаларда.

6. Шәһәр төзелеш эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда гражданнарның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның катнашу тәртибе Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукый актлары, жирле үзидәрә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

7. Башкарма комитет үз компетенциясә чикләрендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гражданнарның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның гаризаларын һәм башка мәрәжәгәтләрен карый һәм билгеләнгән вакытта аларга нигезле жаваплар бирә.

8. Гражданнар, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар, әгәр шәһәр төзелеш эшчәнлегенә аларның мәнфәгәтләренә кагылса яки бозса, гамәлдәгә законнар нигезендә административ яки суд тәртибендә үз хокукларын яклауны таләп итәргә хокуклы.

Статья 6. Кагыйдә бозган өчен жаваплылык

1. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы

законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары нигезендә жаваплы.

Бүлек 2. Жир биләмәләренән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча барлыкка килгән мөнәсәбәтләрдә катнашучылар

Статья 7. Төзелеш объектлары һәм шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары

1. «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары булып торалар:

- жирлек территориясе «Югары Ослан муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 19-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән чикләрдә (Татарстан Республикасы законнары белән кертелгән үзгәрешләр белән);

- «Килди авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясе;
- жир-мөлкәт комплекслары;
- жир биләмәләре;
- капитал төзелеш объектлары.

2. Жирлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып дөүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, вазыйфаи затлар, физик һәм юридик затлар тора.

3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары да Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, алар нигезендә кабул ителгән законлы норматив-хокукий актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләрен, әлеге Кагыйдәләренең, Югары Ослан муниципаль районы Уставының, Югары Ослан муниципаль районы Советының, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының муниципаль һәм башка хокукий актларының, «Вахитов авыл жирлеге» Уставының, «Вахитов авыл жирлеге» референдумында кабул ителгән хокукий актларның, «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башлыгының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар һәм әлеге кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән карары.

Статья 8. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының (алга таба - Совет) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- Вахитов авыл жирлеге генераль планын, «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, шәһәр төзелеше проектларының жирле нормативларын раслау, әлеге документларга үзгәрешләр кертү;

- "Вахитов авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә җир кишәрлекләре белән идарә итү һәм җир законнары нигезендә эш итү тәртибен билгеләү;

- Җир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан вәкаләтләрнең үтәләшен контрольдә тоту;

- төзелгән территорияләргә үстерү турында карарлар кабул итү;

- гамәлдәге законнар һәм «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Статья 9. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләр

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Башкарма комитет вәкаләтләренә керә:

«Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планын, Вахитов авыл җирлеге генераль планын, территорияне планлаштыру документларының «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планы нигезендә эзерләнгән җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен эзерләүне оештыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларыннан тыш, аларны гамәлгә ашыруны тәэмин итү;

- муниципаль ихтыяҗлар өчен «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә җир кишәрлекләрен бирү, резервлау һәм алу, шул исәптән сатып алу юлы белән дә;

- дүләрт яки муниципаль милектә булган җирләрдән җир кишәрлекләрен сату буенча аукционнар (конкурслар, аукционнар) оештыру һәм үткәрү яки җир кишәрлекләрен арендау шартнамәләрен төзү хокукына, төзелгән территорияне үстерү турында шартнамә төзү хокукы;

- «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлаганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү;

- «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә, җирле әһәмияттәге су объектларында, гомумтаралган файдалы казылма ятмаларында, җирле әһәмияттәге җир асты корылмаларын төзү өчен җир асты корылмаларын файдалануны тикшереп тору;

- «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының гамәлдәге законнары, «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карарлары нигезендә билгеләнгән җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Башкарма комитетның вәкаләтләре закон нигезендә яисә килешү буенча Югары Ослан муниципаль районының шәһәр төзелеше эшчәнлегенә, муниципаль милек, җир ресурслары белән идарә итү мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнарына тапшырылырга мөмкин.

Статья 10. Җирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия

1. «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә җирдән файдалану һәм төзелеш буенча комиссиясе (алга таба – Комиссия) әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр эшләүне, килештерү һәм фикер алышуны, җирлек территорияләрен шәһәр төзелеше

зонасын зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү максатыннан төзелә һәм Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе каршындагы даими эшләүче консультатив орган булып тора (алга таба – Башкарма комитет житәкчесе).

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге кагыйдәләр, комиссия турында Башкарма комитет житәкчесе раслаган Нигезләмә нигезендә башкара.

3. Комиссия:

- әлеге Кагыйдәләрнең 16 статьясында билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә гавами тыңлаулар үткәрүне оештыра;

- әлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында билгеләнгән тәртиптә, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын файдалану төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;

- әлеге Кагыйдәләрнең 15 статьясында билгеләнгән тәртиптә капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуға рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карый;

- әлеге Кагыйдәләрнең 33 статьясында билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү яки үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәрне кире кагу турында Башкарма комитет житәкчесенә күрсәтмәләр әзерли;

- әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру һәм куллануға бәйлә муниципаль хокукий актлар, башка документлар проектларын әзерләүне оештыра;

- кирәкле мәгълүматны сорый;

- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Бүлек 3. Кагыйдәләр гамәлгә кәргәнче барлыкка килгән күчәмсез миләктән файдалану хокуклары

Статья 11. Элегрәк барлыкка килгән хокукларға кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче кабул ителгән «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча муниципаль һәм башка хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Әлеге кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче, физик һәм юридик затларға бирелгән төзелешкә рөхсәтләр гамәлдә була.

3. 1) Әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә керткәнче законлы нигезләрдә булган күчәмсез мөлкәт объектлары әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәнче яисә тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән дип аталмаган куллану төренә (төрләренә) ия булган очрақларда әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

2) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән, әмма санитар-саклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан, тиешле объектларны урнаштыру каралмаган куллану төре (төрләре) булса;

3) әлеге Кагыйдәләргә ярашлы территориаль зоналарға карата билгеләнгән күрсәткечләрнең параметрлары азрак (жир кишәрлекләренең мәйданы һәм сызыкча күләмнәре, төзелеш корылмаларының тыгызлыгы - биекле/катлылык, төзелеш проценты, жир кишәрлеген куллану коэффиценты) яисә күбрәк (төзелеш мәйданы һәм жир кишәрлекләренең сызыкча күләмнәре) була.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчемсез милек объектларыннан файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 8-10 өлешләрә нигезендә билгеләнә:

1) капитал төзелеш объектлары яисә жир кишәрлекләре, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган иң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектларының кеше гомере һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына яраклаштыру срогын билгеләмичә файдаланылырга мөмкин;

2) әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пунктчасында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору бары тик мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү яисә рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең чик параметрларына туры килмәүне киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин;

3) әлеге статьяның 4 өлешендәге 1 пунктчасында күрсәтелгән жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану кеше гомере яки сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булса, федераль законнар нигезендә мондый жир участокларын һәм объектларны куллануга тыю салынырга мөмкин.

5. Жир кишәрлекләрен үз белдегең белән куллану, үз белдегең белән биләгән жир кишәрлекләрен файдалану, үз белдегең белән төзү, үз белдегең белән төзелмәләрне куллану турындагы мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

Статья 12. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәрешләре

1. 11 статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәннән соң әлеге кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектлары аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү вакытын билгеләмичә генә кулланыла ала.

Бер үк вакытта әлеге кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да (ә билгеләнгән тәртиптә алар үз көченә кергәнчә – «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килмәгән өлешендә) капитал төзелеш объектлары (аларның яшәеше һәм сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч) туры килми. Бу объектларга карата, федераль законнар нигезендә, аларны куллануны дәвам итүгә тыю йөкләнергә мөмкин.

2. Әлеге кагыйдәләргә туры килми торган капитал төзелеш объектларының төрләрен үзгәртү һәм аларны куллануның интенсивлыгын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән башкарыла торган барлык үзгәрешләре аларны әлеге кагыйдәләргә туры китерү юлы белән генә башкарылырга мөмкин.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенең 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының майданын һәм төзелеш күләмен арттырырга рәхсәт ителми. Бу объектларда, кулланыла торган технологияне техник

регламентларда билгеләнә торган куркынычсызлык таләпләренә туры китермиçе, житештерү эшчәнлегә күләмнәрен һәм интенсивлығын арттыру рәхсәт ителми (ә билгеләнгән тәртиптә «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өлешендә, норматив техник документлар үз көченә кергәнчә).

Әлегә Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 пунктында күрсәтелгән, әлегә кагыйдәләргә туры килми торган, төзелеш параметрлары буенча (норматив үтү мөмкинлеген кыенлаштыра яки блокый торган, мәйданнан һәм биекләктән рәхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда һ.б.) капитал төзелеш объектлары мондый объектларның әлегә кагыйдәләргә туры килмәвә дәрәжәсен арттырмаган очракта хуплана һәм кулланыла. Төзелешкә рәхсәтнамә нигезендә башкарыла торган әлегә объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлегә кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлдерелергә тиеш.

Әлегә кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез миләкне башка тиешле куллану төренә үзгәртү рәхсәт ителми.

Бүлек 4. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт

Статья 13. Капитал төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Капитал төзелеш объектларының һәм жир участокларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелешә регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчә төрләре мөстәкыйль рәвештә өстәмә рәхсәтләр һәм килешүләрсез сайлап алына.

3. Шәһәр төзелешә регламентлары гамәлгә кагылмый яисә алар өчен шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан капитал төзелеш объектларыннан һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

4. Жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез миләк объектларын рәхсәт ителгән башка төргә күчерү хокукына ия:

1) бер үк вакытта әлегә участокларда урнашкан биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның миләкчеләре булган жир кишәрлекләре миләкчеләре;

2) аренда хокукында жир кишәрлекләре булган биналар, төзелмәләр, корылмалар миләкчеләре;

3) аренда килешүе буенча аренда срогы кимендә биш ел тәшкил иткән жир кишәрлекләренә ия булган затлар (гомуми файдаланудагы жирләр составыннан максатчан файдалануның конкрет төре өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);

4) аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия булган затлар, аның срогы биш елдан кимрәк булса да, миләкченәң жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төре үзгәртүгә ризалыгын арендау шартнамәсендә булганда (гомуми файдаланудагы жирләр составыннан максатчан файдалануның конкрет төре өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);

5) аренда килешүендә милекченең рөхсәт ителгән башка төргә рөхсәт ителгән күчемсез милек объектларын үзгәртүгә ризалыгы булганда, биналар, корылмалар, аларның өлешләре булган затлар;

6) күпфатирлы йортларда фатир милекчеләре-бер үк вакытта түбәндәге шартлар булганда һәм түбәндәге таләпләр үтәлгәндә:

6.1) күпфатирлы йортлар территорияль зоналарда урнашкан, анда әлеге Кагыйдәләр белән торак билгеләнешен торак булмаган биналарның беренче катларында урнашкан биналарга үзгәртү мөмкинлегенә каралган;

6.2) мондый фатирларга, бүлмәләргә (күпфатирлы йортларның гомуми кулланылыштагы биналарыннан тыш) аерым керү турында таләпләр тәэмин ителә;

6.3) куркынычсызлык техник регламентларының таләпләре үтәлә (ә аларны гамәлгә керткәнче – төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, башка мәжбүри таләпләр).

5. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гамәлләр тәртибе жириле үзидарәнең норматив-хокукый акты белән билгеләнә.

Статья 14. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү

1. Жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба - шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт) шартлы рәвештә файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гаризаны Комиссиягә жиберә.

2. Комиссиягә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән алып өч көн эчендә мондый гаризаның күчәрмәсе жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объекттыннан файдалануның күздә тотыла торган төре техник регламентларга, законнар таләпләренә һәм шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсендәге норматив хокукый актларга туры килү турында бәяләмә әзерләү өчен шәһәр төзелеш эшчәнлегенә өлкәсендә вәкаләтле Башкарма комитетның структур бүлекчәсенә жиберелә. Бәяләмә Комиссиядән гариза күчәрмәсе алынганнан соң бер ай эчендә әзерләнә һәм Комиссиягә жиберелә.

3. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә шәһәр төзелеш законнарында, «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлегенә уставында һәм «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлегенә Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда чикләрендә жир кишәрлегенә яисә рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объекттын урнашкан территория зонасы чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында фикер алышырга тиеш. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир участогын яки капиталъ төзелеш объекттын әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычына дучар булган жир кишәрлекләргә һәм капиталъ төзелеш объектлары хокуклары ияләргә катнашында үткәрелә.

4. Комиссия жир кишәрлегенә белән уртак чикләргә булган жир кишәрлегенә ия булган, аңа карата әлеге рөхсәт сорала торган, гомуми чикләргә булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга һәм капиталъ төзелеш объектның бер өлешен булган биналарга ия булучыларга карата әлеге рөхсәт сорала торган, шулай ук әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга карата шартлы рәвештә рөхсәт ителгән рөхсәтнамә бирү мәсьәләсә буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында

хәбәрләр җибәрә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

5. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлауларда катнашучылар, аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен, комиссиягә үз тәкъдимнәрен һәм искәртмәләрен тапшырырга хокуклы.

6. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә яки Югары Ослан муниципаль районының "Интернет" челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла.

7. «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләргә халык алдында тыңлаулар үткөрү вакыты һәм урыны турында хәбәр итү мизгеленнән аларны үткөрү вакыты һәм урыны турында ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыкканчы «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан да артык була алмый.

8. Комиссия шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерләүне гамәлгә ашыра, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны Башкарма комитет Җитәкчесенә җибәрә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән киңәшләрләр нигезендә Башкарма комитет җитәкчесе мондый киңәшләрләр кергән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә басылып чыгарга тиеш һәм «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә яки Югары Ослан муниципаль районының "Интернет" челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла.

10. Шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәт бирүдә кызыксынган физик яки юридик зат түли.

11. Капиталь төзелеш объектынның җир участогыннан яисә объектыннан шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төре шәһәр төзелеше регламентына, шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынучы физик яки юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

12. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бөхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

Статья 15. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт алу тәртибе

1. Күләме шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән минималь жир кишәрлекләренә минималь күләмәнән ким булган яки төзелеш өчен уңайсыз булган инженер-геологик яки башка характеристикалары булган конфигурация яисә капитал төзелеш объектларының рәхсәт ителгән төзелешенә, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан аерым жир участогы өчен техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә читләштерү рәхсәт ителә.

3. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт алу әлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Статья 16. Ачык тыңлаулар үткөрү

1. «Килди авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советының әлеге Кагыйдәләргә, территорияне планлаштыру проектларына һәм территорияне планлаштыру документлары составында эзерләнгән территорияне межалау проектларына үзгәрешләр кертү турында карары проекты, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читкә китүгә рәхсәт бирү мәсьәләләре «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халкы катнашында ачык тыңлауларда каралырга тиеш.

2. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе субъектының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнары, «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы карары нигезендә билгеләнә. Әлеге статьяның 1 пункттында күрсәтелгән карар проекты шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларында каралган килешүне таләп иткән очракта, мондый килешүне вәкаләтле орган белән килештерүне «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы раслаганчыга кадәр гамәлгә ашырырга кирәк.

Бүлек 5. Төзелеш өчен кызыксынган затларга бирү максатыннан жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше ягыннан эзерләү. Дәүләт яки муниципаль жирләр составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен бирү тәртибе турында Гомуми нигезләмәләр

Статья 17. Төзелеш өчен кызыксынучы затларга бирү максатыннан жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше өчен эзерләү

1. Территорияләрне, жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше ягыннан эзерләү – шәһәр төзелеше законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган гамәлләр:

1) жир кишәрлекләренә, дәүләт яисә муниципаль жирләргә, территорияләргә территорияләрне планлаштыру буенча документация эзерләү юлы белән бүленмәгән жир кишәрлекләренә, планлаштыру проектларына, ызанлау проектларына, аларның нәтижәләре булып торган межалау проектларына:

а) жир төзелеше эшләрән башкару, формалаштырылган жир кишәрлекләренең өченче затларыннан бушлай юридик ярдәм күрсәтү турында карарлар кабул итү өчен файдаланыла торган жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнары;

б) төзелеш максатларында комплекслы үзләштерү өчен, планлаштыру структурасының беренче тапкыр барлыкка килә торган элементлары – кварталлар, микрорайоннар чикләрендә жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнары;

2) Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 44 статьясындагы 3 һәм 4 өлешләре нигезендә характеристикалар (элек билгеләнгән жир кишәрлекләреннән тыш), мондый планнарны проект документациясен эзерләү өчен кулланып, элек формалаштырылган, физик һәм юридик затларга жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарын эзерләү юлы белән (мөстәкыйль документлар буларак – территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләмичә) билгеләү юлы белән, дөүләт кадастр исәбен үткән жир кишәрлекләренә карата дөүләт кадастр исәбен үткән.

2. Физик, юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләренә хокук алу нормаларга туры килә:

- жир законнары нормалары-күрсәтелгән хокуклар физик һәм юридик затларга дөүләт яисә муниципаль жирләр составыннан эзерләнгән һәм төзелгән, дөүләт хакимияте органнары яки жирле үзидарә органнары тарафыннан моңа вәкаләтле жир кишәрлекләре физик һәм юридик затларга өченче затлар хокукларыннан азат ителгән очракларда;

- граждан һәм жир законнары - күрсәтелгән хокуклар бер физик, юридик заттан башка физик, юридик заттан сатып алынган очракларда;

- торак һәм жир законнары-күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре тарафыннан күпфатирлы йортлар урнашкан жир кишәрлекләренә хокук сатып алган очракта.

3. Шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар, Жир һәм торак законнары, әлегә кагыйдәләр, шулай ук әлегә Кагыйдәләр нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар нигезендә физик һәм юридик затларга шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар, Жир һәм торак законнары, әлегә Кагыйдәләр нигезендә билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы законы белән башкача билгеләнмәгән булса, «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары жир законнары нигезендә һәм үз вәкаләтләре чикләрендә «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән, законнарда билгеләнгән тәртиптә физик һәм юридик затларның милке хокуклары, шулай ук Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы милке хокуклары теркәлгән жир кишәрлекләреннән тыш, файдаланалар.

5. Шәһәр төзелеше ягыннан эзерлекне һәм жир кишәрлекләре белән, чиктәш-урнашкан биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның (аларның өлешләрен дөүләт кертеп, фатирларның) милекчеләренең хокукларын исәпкә алмыйча, эш итү рәхсәт ителми.

Күрсәтелгән хокуклар шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар нигезендә һәм әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла торган территорияне планлаштыру гамәлләрен үтәү юлы белән мәжбүри рәвештә исәпкә алына.

6. Дөүләт яки муниципаль милектәге жирләрдән төзелгән жир кишәрлекләре, өченче затларның хокукларыннан азат булса гына, төзелеш өчен бирелергә мөмкин.

7. Дәүләт яки муниципаль жирләр составыннан физик һәм юридик затларга бары тик формалашкан жир кишәрлекләре генә бирелергә мөмкин. Физик, юридик затларга бирү максатларында түбәндәге жир кишәрлеге барлыкка килә:

1) территорияне планлаштыру (ызынлау проектын эзерләү яисә проектын эзерләү) гамәлләре ярдәмендә расланган чикләрдә жир кишәрлеге өченче зат хокукларынан ирекле булып торган (гавами сервитутларның эшчәнлек зоналары чикләрен билгеләү белән бәйләү өченче затларның хокукларына ия булу мөмкинлегеннән тыш, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә);

2) «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенең шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы нигезендә тиешле жир участогының территорияль зонасының шәһәр төзелеше регламентына күрсәтмә буларак куллану рәхсәт ителгән;

3) капитал төзелеш объектларын инженер-техник тәэмин итү чөптөрләрәнә тоташтыруның техник шартлары (канализация, су, жылылык, электр белән тәэмин итү һәм элемент буенча) һәм инженерлык-техник тәэмин итү чөптөрләрәнә тоташтырган өчен түләү билгеләнгән;

4) жирлектәге жир кишәрлеге чикләре билгеләнгән;

5) дәүләт кадастр исәбе алып барылган.

Статья 18. Дәүләт яки муниципаль жир составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен бирү принциплары

Физик һәм юридик затларга жирлектәге дәүләт яки муниципаль жирләрдән төзелгән жир кишәрлекләре бирү принциплары булып тора:

- территорияне планлаштыру буенча билгеләнгән тәртиптә расланган документлар нигезендә жир кишәрлекләрен формалаштыру;

- төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү яки төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү турында Карар кабул ителгәнче территорияне планлаштыру буенча эшләр башкару;

- аукционнарда торак төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү;

- жир законнары нигезендә, аңа карата үсеш турында Карар кабул ителгән мондый жир участогы граждандарга яки юридик затларга файдалануга һәм (яки) биләүгә бирелмәгән очракта, төзелгән территория чикләрендә төзелеш өчен бирелә;

- РФ Жир кодексында каралган очрактардан тыш, объектларны урнаштыру урынын алдан килештерү процедурасы буенча жир кишәрлекләре бирү мөмкин түгел.

Статья 19. Жир кишәрлекләре бирү үзенчәлекләре

1. Физик һәм юридик затларга дәүләт яки муниципаль жирләр составыннан формалашкан жир кишәрлекләрен бирү тәртибе жир законнары һәм аның нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2. Капитал төзелеш объектларын урнашкан жир кишәрлекләрен күпфатирлы йортта биналарның милекчеләрәнә гомуми өлешле милкенә формалаштыру максатыннан, гамәлдәге төзелеш объектларын жир кишәрлекләренә бүленмәгән жир кишәрлегенә күчү торак һәм жир законнары нигезендә бушлай башкарыла.

3. Биналар, төзелмәләр, корылмалар милекчеләрәнә формалаштырылган жир кишәрлекләренә хокук бирү тәртибе жир законнары белән билгеләнә.

4. Башкарма комитет, физик яки юридик затлар инициативасы белән төзелгән гамәлдәге төзелеш территорияләрендә жир кишәрлекләре бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мондый жир кишәрлекләренә хокуklar, әлеге статьяның 3 абзацында һәм 5 өлешендә каралган очраklардан тыш, физик, юридик затларга сатуларда бирелә.

Дәүләт яки муниципаль милектәге жир кишәрлекләре, граждaн яки юридик зат гаризасы нигезендә, сату (конкурслар, аукционнар) үткәрмичә генә, жир кишәрлеген формалаштыру эшләрен башкарганнан соң арендага бирелергә мөмкин. Жир кишәрлекләрен арендага аукцион (конкурслар, аукционнар) үткәрмичә генә тапшыру, әгәр бер генә гариза булса, жир кишәрлекләрен мондый тапшыру өчен тәкъдим ителә торган хәбәрне алдан бастырып чыгару шарты белән рәхсәт ителә.

5. Гамәлдәге төзелеш объектлары территорияләрендә капитал төзелеш объектларының милекчеләре инициативасы буенча, тиешле территорияләрдә күчәмсез милек объектларына ия булмаган затлар, шулай ук Башкарма комитет инициативасы буенча төзелгән территорияләренә үстерү максатыннан, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору максатларында жир кишәрлекләрен бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башкарыла.

Муниципаль милектәге жир кишәрлекләре яки дәүләт милке чикләнгән һәм граждaннарга яки юридик затларга арендага бирелмәгән жир кишәрлекләре төзелгән территория чикләрендә төзелү өчен бирелә, аларга карата сәүдә үсеше турында килешү төзелгән затка сату үткәрмичә генә, бу зат каравына, милеккә яки арендага бушлай бирелә. Күрсәтелгән жир участогы өчен аренда түләве күләме тиешле жир участогы өчен Россия Федерациясә законнары белән билгеләнгән жир салымы күләмендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләренә хокуklar, билгеләнгән төр типтә, сәүдә үткәрмичә, өченче затларның хокуklarын үстерү турында Карар кабул ителгән территорияне азат иткәннән соң, төзелгән территорияләренә үстерү турында шартнамәләр төзегән затларга бирелә.

6. Башкарма комитет, физик яки юридик затлар инициативасы белән төзелешне комплекслы үзләштерү һәм төзү максатыннан жир кишәрлекләре бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башкарыла.

7. Халыкка хезмәт күрсәтү өчен капитал төзелеш объектларын төзү өчен гомуми файдаланудагы территорияләр составыннан жир кишәрлекләре бирү жир законнары һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 20. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау

1. «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә чикләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен Генераль планда билгеләнгән жир кишәрлекләре муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган булырга мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлеген резервлау турындагы карар Башкарма комитет житәкчесә карары рәвешендә кабул ителә.

3. Жир кишәрлекләрен резервлау турында Карар кабул итү өчен жирлекнең генераль планы, территорияне планлаштыру буенча документлар нигез булып тора.

4. Территорияне планлаштыру документларында билгеләнгән, шулай ук дәүләт кадастр исәбенә куелган жир кишәрлекләре резервка алынырга тиеш.

5. Резервланган жир кишәрлекләрен бирү һәм алардан файдалану жир законнары белән жайга салына.

6. Физик яки юридик затлар милкендә булган һәм муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган жир кишәрлекләре, шулай ук күрсәтелгән жир кишәрлекләрендә

урнашкан капиталъ төзелеш объектлары Россия Федерациясе законнары нигезендә тартып алынырга мөмкин (шул исәптән сатып алу юлы белән).

Бүлек 6. Жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, фиксацияләү, аларны куллану

Статья 21. Жирләр турында Гомуми нигезләмәләр

1. Халык куллана торган жирләр – составына кертелә торган жирләр:

1) хосусыйлаштырылырга тиеш булмаган һәм чикләре кызыл линияләр аша территорияне планлаштыру проектларында чагылдырыла торган чикләнмәгән затлар даирәсеннән тоткарлыксыз файдалана торган гомуми файдаланудагы территорияләр;

2) алар белән чикләнмәгән затлар даирәсе (инженерлык белән тәэмин итү челтәрләрен һәм объектларын узу, үтеп китү, аларга хезмәт күрсәтү өчен) тоткарлыксыз файдаланыла торган жир кишәрлекләренең гомуми файдаланудагы территорияләре чикләрен планлаштыру документларында гавами сервитутларның эшчәнлек зоналары чикләре аша күрсәтелгән, гомуми файдаланудагы территорияләр составына кертелмәгән жирләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән жир кишәрлекләренең хокукка ия булучылары жир салымын, жир кишәрлекләренең мондый өлешләренә карата ачык сервитутлар билгеләү турында Башкарма комитетның хокукый акты нигезендә жир кишәрлекләренең аренда түләвеннән тулысынча яисә өлешчә азат ителергә мөмкин.

Күрсәтелгән хокукый акты кабул итү тәртибе «Вахитов авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнар нигезендә билгеләнә.

3. Халык куллана торган жирләр чикләре:

1) әлеге Кагыйдәләрнең 22 статьясында билгеләнгән очрактарда билгеләнә һәм үзгәртелә;

2) әлеге Кагыйдәләрнең 23 статьясында билгеләнгән очрактарда теркәлә.

Төзелгән территорияне (капиталь төзелеш объектлары урнашкан жир кишәрлекләренең чикләрен, төзелеш өчен физик һәм юридик затларга бирү өчен өченче затларның хокукларыннан азат булган жир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү буенча гамәлләрне дә кертеп) фактта булган халык куллана торган жирләрнең чикләрен теркәмичә, шулай ук халык куллана торган жирләр чикләрен билгеләү һәм үзгәртү турында тәкъдимнәр күрсәтмичә генә планлаштырырга ярамай.

4. Гомуми файдаланудагы территорияләренә, шулай ук аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләренә куллану әлеге Кагыйдәләрнең 24 статьясы нигезендә билгеләнә.

Статья 22. Халык куллана торган жирләр чикләрен билгеләү һәм үзгәртү

1. Халык куллана торган жирләр чикләрен билгеләү һәм үзгәртү территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү юлы белән тормышка ашырыла:

1) беренче тапкыр билгеләнә торган кызыл линияләр ярдәмендә үзләштерелергә тиешле территорияләрдә гомуми файдаланудагы (элек булмаган) территорияләренә һәм алар белән бер үк вакытта планлаштырыла торган структураның (кварталлар, микрорайоннар) элементлары чикләре билгеләнә;

2) ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен билгеләмичә һәм үзгәртмичә кызыл линияләр үзгәрә;

3) ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен билгеләү, үзгәртү белән кызыл линияләр үзгәрә;

4) кызыл линияләр үзгәрми, әмма ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре билгеләнә, үзгәртелә.

2. Үзләштерелергә тиешле һәм төзелгән территорияләрдә . Халык куллана торган жирләрнең чикләрен билгеләү һәм үзгәртү турында ачык тыңлаулар предметы һәм территорияне планлаштыру буенча документларны раслау мәсьәләләре булып тора:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрнең кызыл линияләр аша бүлеп бирелә һәм үзгәртелә торган булуы һәм житәрлек булуы;

2) кызыл линияне үзгәртү һәм мондый үзгәрешнең нәтижәләре;

3) ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналарының билгеләнүче, үзгәртелә торган чикләре;

4) планлаштыру структурасы элементлары – кварталлар, микрорайоннар чикләрендә капитал төзелеш объектларын планлаштырылган урнаштыру зоналары чикләре;

5) жир кишәрлекләре чикләре планлаштыру структурасы элементлары, шул исәптән күпфатирлы йортлар урнашкан жир кишәрлекләре чикләрендә.

Статья 23. Халык куллана торган жирләр чикләрен теркәү

1. Халык куллана торган жирләр чикләрен теркәү- төзелеш тарафыннан фактта бүлеп бирелгән планлаштыру структурасы элементлары (кварталлар, микрорайоннар) һәм гомуми файдаланудагы территорияләрнең (аларга карата элегрәк территорияләре планлаштыру проектлары, башка документлар булмау сәбәпле кызыл линияләр билгеләнмәгән) проектларын, чикләрен кызыл линияләр проектларын, чикләрен күрсәтү.

Халык куллана торган жирләр чикләрен теркәү жирлек территориясен тәртипкә салуның вакытлыча инструменты буларак, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә кулланылырга мөмкин. Күрсәтелгән вакыт узганнан соң, әлеге Кагыйдәләрнең 21 статьясы нигезендә территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү юлы белән халык куллана торган жирләр чикләрен билгеләү һәм үзгәртү тәртибе кулланыла.

2. Жирләрнең чикләрен ачыктан-ачык теркәгәндә төзелгән территорияләргә карата килештерү һәм раслау предметы булып тора:

1) кызыл линияләр,

2) ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре – аларны билгеләгәндә.

3. Килешү субъектлары булып, чиктәш урнашкан жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары, шулай ук гавами сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре билгеләнгән жир кишәрлекләренә ия булучылар тора.

4. Башкарма комитет әлеге статьяның 3 өлешендә билгеләнгән хокук ияләренә хәбәр жибәрә, анда күрсәтелә:

1) территорияне планлаштыру буенча кызыл линияләр проекты рәвешендә эзерләнгән документлар белән танышу урыны;

2) телефон, электрон почта күрсәтеп, килешүләр уздыру өчен җаваплы зат;

3) дата срогы чыккач, аның дэвамьнда жибэрергэ мөмкин язма нэтижэлэр проектына карата кызыл линиялэр.

Килештерүнең максималь озынлыгы, әгәр муниципаль хокукый актта башкасы билгеләнмәгән булса, хәбәрнамәләр жиберелгән көннән утыз көннән дә артмакка тиеш.

5. Кызыксынган затларның язма бәяләмәләрен кабул иткәннән соң ун көн узгач, «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Башкарма комитет тәкъдиме буенча кызыл линия проектын расларга, эшләп бетерергә яки кире кагарга мөмкин.

Статья 24. Шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жири кишәрлекләреннән файдалану

1. Шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жири кишәрлекләреннән файдалану аларны закон нигезендә билгеләү белән билгеләнә.

2. «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге территориясенең шәһәр төзелеш зоналашуы картасында, территориаль зоналардан тыш, күрсәтелергә мөмкин:

1) шәһәр төзелеш регламентлары Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган жири кишәрлекләре булган территорияләр;

2) шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жириләр (территорияләр) – махсус сакланыла торган табигать территорияләре жириләре, башка жириләр.

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләренә, жири кишәрлекләрен шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында чагылдыру Башкарма комитетның территорияне планлаштыру проектларын әзерләү һәм раслау йөкләмәсенә китерә:

- кызыл линияләренә теркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләренә, жири кишәрлекләренә, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләренә хокукый статусын тәэмин итәчәк;

- күрсәтелгән территорияләренә, жири кишәрлекләренә төрле билгеләнешен билгеләчәкләр.

Бүлек 7. Күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләре

Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә әлеге бүлек нормалары мәдәни мирасның күчәмсез объектлары булмаган жири кишәрлекләренә һәм башка күчәмсез милек объектларына кагыла.

Проект документациясен әзерләү, күчәмсез милек объектларына карата реставрация һәм башка эшләр башкару буенча гамәлләр, законнар нигезендә мәдәни мирас объектларының күчәмсез ядкәрләре булып торучы, мәдәни мирас объектларын саклау турындагы законнар белән жайга салына.

Статья 25. Күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләренә хокукы һәм аны гамәлгә ашыру өчен нигез. Күчәмсез милек төзелеш үзгәрешләре төрләре

1. Жири кишәрлекләре, башка күчәмсез милек объектлары хокукына ия булучылар, аларның ышанычлы затлары күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләрен башкарырга хоуклы. Күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләре астында капитал төзелеш объектларының конструктив һәм куркынычсызлыгына кагылышлы яңа төзелеш, реконструкция, төзелеш, жиимерү, капитал төзелеш объектларын сүтү,

капиталь ремонт, капитал төзелеш объектларының башка шундый үзгәрешләренә кагыла.

Күчемсез мөлкәтнең төзелеш үзгәртүгә хокукы, әлеге Кагыйдәләрнең 27 статьясы һәм шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә, төзелешкә рәхсәт булганда, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән очрактардан тыш, тормышка ашырылырга мөмкин.

2. Күчемсез милек төзелешенә рәхсәт бирү түбәндәге очрактарда таләп ителми:

1) физик затка эшкуарлык эшчәнлегенә гамәлгә ашыруга бәйлә булмаган максатларда бирелгән жир кишәрлегендә гараж төзү;

2) бакчалык, дача хужалыгы алып бару өчен бирелгән жир кишәрлегендә төзелеш;

3) капитал төзелеш объектлары булмаган объектларны (киосктар, түбә һәм башкалар) төзү, реконструкцияләү;

4) жир кишәрлегендә ярдәмче куллану корылмалары һәм корылмалар төзү;

5) капитал төзелеш объектларын һәм (яки) аларның өлешләрен үзгәртү, әгәр мондый үзгәрешләр аларның конструктив һәм башка ышанычлылык характеристикаларына кагылмаса, рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең шәһәр төзелешенә Регламентында билгеләнгән чик параметрларыннан артмый.

Шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турында Татарстан Республикасы законнары белән төзелешкә рәхсәт алу таләп ителми торган күчемсез милек объектларының һәм очрактарының өстәмә исемлегенә билгеләнергә мөмкин.

Моннан тыш, бер үк вакытта түбәндәге шартлар булганда, рәхсәт ителгән башка төргә үзгәрешләр кертү өчен төзелешкә рәхсәт таләп ителми:

- күчемсез милек хокукына ия булган күчемсез милек төре әлеге Кагыйдәләрнең 11 бүлегендә билгеләнгән (шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында билгеләнгән тиешле территория зона өчен);

- планлаштырылган гамәлләр корылманың пространство параметрларын һәм төп конструкцияләрен үзгәртүгә бәйлә түгел һәм куркынычсызлык таләпләрен (янгын, санитария-эпидемиология һ.б.) бозмаячаклар.

Төзелешкә рәхсәт таләп итми торган гамәлләрне гамәлгә ашыручы затлар, мондый гамәлләрне гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган нәтижеләр өчен, законнар нигезендә җаваплылык тоталар. Күрсәтелгән затлар ике атна дэвамында «Килди авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә норматив хокукый актында билгеләнгән тәртиптә алар тарафыннан планлаштырылган гамәлләрнең төзелешкә рәхсәт таләп итмәве турында Башкарма комитет бәяләмәсен соратып алырга хокуклы.

Статья 26. Проект документларын эзерләү

1. Проект документларын билгеләү, составы, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясенең Хөкүмәтенә норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеш кодексының 48 статьясындагы 3 өлешендә, индивидуаль торак төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда проект документларын эзерләү таләп ителми. Күрсәтелгән очрактарда төзүче үз инициативасы белән индивидуаль торак төзелеш объектларына карата проект документларын эзерләүне тәмин итәргә хокуклы.

2. Шәһәр төзелеше планы таләпләренә туры килү нигезендә, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда билгеләнгән һәм әлеге Кагыйдәләрнең 27 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән очрақлардан тыш, төзелешкә рәхсәт бирелә.

3. Проект документлары жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы нигезендә төзелгән жир кишәрлегенә чикләрендә төзелә торган биналар, төзелмәләр, корылмалар һәм аларның өлешләренә карата эзерләнә.

4. Проект документациясен төзүче (заказ бирүче) яки төзүче (заказчы) тарафыннан шартнамә нигезендә жәлеп ителә торган физик яки юридик затлар (проект документларын башкаручылар, алга таба әлеге статьяда – башкаручылар) эзерли, алар архитектура-төзелеш проектын гамәлгә ашыручы затларга карата куела торган закон таләпләренә туры килә.

Төзүчеләр (заказчылар) һәм башкаручылар арасында мөнәсәбәтләр граждандар законнары белән җайга салына.

Объектларның төрле төрләренә карата проект документларын эзерләү турындагы шартнамәләргә үтәү кысаларында эзерләнә торган документлар, материаллар составы шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

5. Проект документациясен эзерләү төзүче яисә заказчы биремә нигезендә башкарыла (проект документациясен башкаручы тарафыннан шартнамә нигезендә эзерләгәндә).

Төзүче (заказ бирүче) башкаручыга тапшырырга тиеш:

- жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы, башкаручыга шәһәр төзелеше регламентларын, кызыл линияләргә, ачык сервитутларның эш итү зоналары чикләрен, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планының башка таләпләргә мәҗбүри үтәү турында күрсәтмә белән;

- инженерлык эзләнүләргә нәтиҗәләргә яки башкаручыга инженерлык эзләнүләргә башкару биремә;

- проектлана торган объектны инженер-техник тәэмин итү чөптөрләргә тоташтыруның техник шартлары (объектның эшләвен мондый тоташтырылмыйча тәэмин итү мөмкин булмаган очрақта) яисә башкаручыга техник шартлар алу биремә.

Төзүче (заказ бирүче) биремә башкаручыга проектлана торган объектка карата төзүчегә (заказчының) ниятләргә чагылдыручы текст һәм график материалларны үз эченә ала. Күрсәтелгән материаллар закон белән билгеләнгән документларга, әлеге өлеш белән башкаручыга проект документациясен эзерләү турындагы биремә үтәү өчен бирелә торган мәҗбүри документлар буларак каршы килә алмый.

6. Проект документациясен эзерләү өчен Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 47 статьясында билгеләнгән тәртиптә инженерлык эзләнүләргә башкарыла.

Тиешле инженерлык эзләнүләргә башкаручыга гына проект документларын эзерләү һәм тормышка ашыру рәхсәт ителми.

Инженерлык эзләнүләргә нәтиҗәләргә чагылдыра торган документларның составы һәм формалары шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Инженерлык эзләнүләргә төзүче яисә төзүче (заказчы) физик яки юридик зат (башкаручылар) тарафыннан шартнамә нигезендә жәлеп ителә, ул инженерлык эзләнүләргә башкаручы затларга карата куела торган закон таләпләргә туры килә.

Төзүчеләр (заказчылар) һәм инженерлык эзләнүләргә башкаручылар арасында мөнәсәбәтләр граждандар законнары белән җайга салына.

Инженерлык эзләнүләрен башкаручы затлар, закон нигезендә, проект документларын эзерләгәндә һәм төзелешне тормышка ашырганда кулланыла торган инженерлык эзләнүләре нәтижәләре өчен җаваплылык тоталар.

7. Техник шартлар эзерләне:

- физик һәм юридик затларга дәүләт яки муниципаль җир составыннан төзелгән җир кишәрлекләренә хокук биргәндә;

- җир кишәрлекләренә хокуклы һәм үзләренә караган капитал төзелеш объектларын реконструкцияләргә теләүче затларның сораулары буенча.

Капитал төзелеш объектларын инженерлык-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыру өчен максимал йөкләнешне һәм срокларын, техник шартларның гамәлдә булу срогы, шулай ук инженерлык-техник тәминаты челтәрләрен эксплуатацияләүче оешмаларга тоташтыру өчен түләү турындагы мәгълүмат Башкарма комитет яисә җир кишәрлекләренә ия булучылар сорауы буенча ундүрт көн эчендә бирелә.

Бирелгән техник шартларның гамәлдә булу срогы һәм тоташтыру өчен түләү срогы, законнарда каралган очрактан тыш, инженерлык-техник тәминаты челтәрләрен эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан кимендә ике елга билгеләнә. Җир кишәрлегенә ия булучы техник шартлар һәм тоташтыру өчен түләү турында мәгълүмат алынганнан соң бер ел эчендә үзенә бирелгән техник шартлар кысаларында инженерлык-техник тәминат челтәрләренә тоташтырыла торган йөкләнешне билгеләргә тиеш.

Инженерлык-техник тәмин итү челтәрләрен эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешма җир кишәрлегенә ия булучыга билгеләнгән срокта төзелгән яки үзгәртеп корылган капитал төзелеш объекттын инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыруны, техник шартлар һәм җир кишәрлегенә ия булган өчен түләү турындагы мәгълүмат нигезендә тәмин итәргә тиеш.

Башкарма комитет, тиешле сатулар үткөрү турында карар кабул ителгәнчегә кадәр утыз көннән дә соңга калмыйча, яки дәүләт яки муниципаль милектәге җир кишәрлеген бирү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр, төзелеш өчен кызыксынган затларга инженерлык-техник тәминаты челтәрләренә тоташуның максимал йөкләнешне күздә тоткан техник шартларын, капитал төзелеш объекттын инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыру вакытын, техник шартларның гамәлдә булу вакытын, шулай ук тоташтырган өчен түләү турындагы мәгълүматны бирә.

Техник шартларны билгеләү һәм бирү һәм тоташтыру өчен түләү билгеләү тәртибе, шулай ук капитал төзелеш объекттын инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыру тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнергә мөмкин.

8. Төзелешкә рөхсәт алу өчен проект документларының составы, рәсмиләштерү һәм бирү тәртибе Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы һәм аның нигезендә башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

Капитал төзелеш объектларының проект документлары составына, линияле объектларның проект документларыннан тыш, түбәндәге бүлекләр кертелә:

1) капитал төзелеш объектларын архитектура-төзелеш проектка, төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен беренчел белешмәләр, шул исәптән инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, техник шартлар белән аңлатма язуы;

2) җир участогының шәһәр төзелеше планы нигезендә башкарылган җир участогын планлаштыру схемасы;

3) архитектура карарлары;

4) конструктив һәм күләмле-планлаштыру карарлары;

5) инженерлык жиһазлары, инженер-техник тээмин итү челтэрлөре турында мәгълүматлар, инженер-техник чаралар исемлеге, технологик чишелешлөрне карап тоту;

6) капиталъ төзелеш объектларын төзүне оештыру проекты;

7) капиталъ төзелеш объектларын, аларның өлешлөрен сүтү яки демонтажлау эшлөрен оештыру проекты (кирәк булганда капиталъ төзелеш объектларын, аларның өлешлөрен төзү, капиталъ төзелешнең башка объектларын төзү, реконструкцияләү өчен сүтү).;

8) әйләнә-тирә мохитне саклау, янғын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча чаралар исемлеге;

9) инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм башка социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектларга, торак фонды объектларына керә алуын тээмин итү чаралары исемлеге (тиешле проект документациясен әзерләгән очракта);

10) тиешле бюджетлар хисабына финанслана торган капиталъ төзелеш объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә, капиталъ ремонтлауга смета;

11) энергетика нәтижелелеге таләплөрен һәм биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тээмин итү таләплөрен үтәүне тээмин итү чаралары исемлеге;

12) федераль законнарда каралган очракларда башка документлар.

Капиталъ төзелеш объектларының төрле төрлөрөнә, шул исәптән линияле объектларга карата проект документларының составы һәм бүлекләре эчтәлегенә карата таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Атом энергиясеннән файдалану объектларының (шул исәптән атом-төш жайланмаларыннан, атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларыннан), Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган куркыныч житештерү объектларының, аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы, уникаль объектларның, оборона һәм куркынычсызлык объектларының проект документларында шулай ук гражданның оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге булырга тиеш.

9. Проект документлары түбәндәгеләр нигезендә эшләнә:

- тиешле жир кишәрлегенә территорияль зонасының шәһәр төзелеше регламенты, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;

- техник регламентлар белән, ә билгеләнгән тәртиптә аларның үз көченә кергәнчегә кадәр – «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән;

- инженерлык эзләнүләре нәтижеләре;

- проектлана торган объектны инженер-техник тээмин итүнең майданнан тыш челтәрлөрөнә тоташтыру техник шартлары (проектлана торган объектның эшләве мондый тоташтырудан башка тээмин ителә алмаса).

10. Проект документлары төзүче яисә заказчы тарафыннан раслана. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган очракларда төзүче яки заказчы, проект документациясе расланганчы, аны дөүләт экспертизасына жибәрә. Шул ук вакытта проект документлары төзүче яисә заказчы тарафыннан уңай дөүләт экспертизасы бәяләмәсе булганда раслана.

Статья 27. Төзелешкә рөхсәт бирү

1. Төзелешкә рөхсәт-проект документларының жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планы таләпләренә туры килүен раслый торган һәм төзүчегә капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп кору, шулай ук аларны капитал ремонтлау хокукын бирә торган документ.

2. «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә төзелешкә рөхсәт Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы белән билгеләнгән очрактар искәргә булып тора: төзелешкә рөхсәтләр бирү федераль башкарма хакимият органы яки Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан жир кишәрлекләрендә капитал төзелеш объектларын планлаштырыла торган төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлауга карата гамәлгә ашырыла:

- аларга шәһәр төзелеш регламентының гамәлдә булуы кагылмый яисә алар өчен шәһәр төзелеш регламенты билгеләнми торган (гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм муниципаль милеккәге жир кишәрлекләрендә урнашкан линия объектларыннан тыш) нигезләмәләр;

- алар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы ихтыяжлары өчен Капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм алар өчен жир кишәрлекләрен алу рөхсәт ителә.

3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә капитал төзелеш объектларының проект документациясе һәм мондый проект документациясен әзерләү өчен башкарыла торган инженерлык тикшеренүләре нәтижеләре дәүләт экспертизасы узарга тиеш, моңа түбәндәге капитал төзелеш объектларының проект документациясе керми:

1) бер гаиләгә яшәү өчен билгеләнгән (индивидуаль торак төзелеш объектлары) өч каттан да ким булмаган аерым торучы торак йортлар;

2) Катлар саны икедән артмаган, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектлар булган объектлардан тыш аларның гомуми мәйданы 1500 кв. метрдан артмаган һәм алар гражданның яшәү һәм житештерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру өчен билгеләнмәгән аерым капитал төзелеш объектлары;

3) бер яки берничә блок-секциядән торган, аларның саны дүрттән артмаган, аларның һәрберсендә берничә фатир һәм гомуми файдаланудагы биналар булган һәм аларның һәрберсе гомуми файдаланудагы территориягә чыгу белән аерым подъездга ия булган күпфатирлы йортлар;

4) ике катлы, гомуми мәйданы 1500 кв. метрдан артмаган һәм гражданның яшәү һәм житештерү эшчәнлеген башкару өчен билгеләнмәгән аерым торучы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектлардан тыш капитал төзелеш объектлары;

5) аерым урнашкан капитал төзелеш объектлары катлар саны икедән артмаган, гомуми мәйданы 1500 кв.м тәшкил иткән, алар житештерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән һәм алар өчен санитар-яклау зоналарын билгеләү таләп ителми яки мондый объектлар урнашкан жир кишәрлекләре чикләрендә санитар-яклау зоналары урнаштырылган яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектлар булган объектлардан тыш, мондый зоналар урнаштыру таләп ителә.

Төзүче яки заказчы, яки төзүче яисә заказчы белән шартнамә нигезендә проект документациясен әзерләүгә гамәлгә ашыручы зат мондый проект документларын

өзерләү өчен башкарылган проект документациясен һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә аккредитацияләнгән оешмалар белән шартнамә нигезендә үткәрелә торган дөүләтнеке булмаган экспертизага жиберә ала.

4. Проект документларына дөүләт экспертизасы нәтижәсе булып, проект документларының техник регламентларның һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә туры килүе (уңай бәяләмә) яисә туры килмәве (тискәре бәяләмә) турында бәяләмә тора, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 13 өләше нигезендә каралган проект документлары бүлекләренәң эчтәлегенә карата таләпләргә, шулай ук инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң техник регламентларның таләпләренә туры килүе (инженерлык эзләнүләре нәтижәләре Дөүләт экспертизасына проект документлары белән бер үк вакытта жиберелгән очракта) турында бәяләмә тора. Инженерлык эзләнүләре нәтижәләре Дөүләт экспертизасына проект документларын дөүләт экспертизасына жибергәнчегә кадәр жиберелгән очракта, дөүләт экспертизасы нәтижәсе-инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң техник регламентлар таләпләренә туры килмәве (уңай бәяләмә) яки туры килмәве (тискәре бәяләмә).

Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә дөүләт экспертизасын оештыру һәм үткөрү тәртибе, Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә дөүләт экспертизасы үткәргән өчен түләү күләме һәм аны алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Төзүче проект документациясен раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жиберә, аңа түбәндәге документлар теркәлә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) жир кишәрлегенәң шәһәр төзелеше планы;

3) проект документларындагы материаллар:

- аңлатма язуы;

- жир кишәрлегенәң шәһәр төзелеше планы нигезендә, биналарның, корылмаларның, подъездларның, үтү урыннарының, гавами һәм шәхси сервитутларның эш итү зоналары чикләренәң урнашу урыннарын билгеләү белән башкарылган жир кишәрлеген планлаштыру схемасы;

- линияле объектның кызыл линия чикләрендә урнашуын раслый торган, шәһәр төзелеше документы тарафыннан территорияне планлаштыру буенча линияле объектларга карата расланган кызыл линияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген планлаштыру схемасы;

- архитектура чишелешләрен тасвирлый торган схемалар;

- инженерлык жиһазлары турында белешмәләр, проектлана торган капитал төзелеш объекттын инженер-техник тәэмин итү челтәрләренә тоташтыру урыннарын билгеләп, инженер-техник тәэмин итү челтәрләренәң жыелма планы;

- төзелешне оештыру проекты;

- капитал төзелеш объектларын, аларның өләшләрен сүтү яки демонтажлау эшләрен оештыру проекты;

4) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган объектларның проект документларына карата дөүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе;

5) рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт (әгәр төзүчегә мондый рөхсәт Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы нигезендә бирелгән булса);

6) мондый объектны үзгәртеп корган очракта капитал төзелеш объектның барлык хокук ияләренәң ризалыгы.

Гаризага шулай ук проект документларына дәүләти булмаган экспертизаның уңай бәяләмәсе дә кушылырга мөмкин.

6. Индивидуаль торак төзелеше объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау максатыннан, төзүче төзелешкә рәхсәт бирү өчен вәкаләтле органга гариза жиһәрә. Күрсәтелгән гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) жиһ кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) жиһ кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;

3) индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын күрсәтеп, жиһ кишәрлеген планлаштыру схемасы.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, төзелешкә рәхсәт бирү өчен, әлеге статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә күрсәтелгән документлардан тыш, башка документларны таләп итү рәхсәт ителми.

8. Башкарма комитет, төзелешкә рәхсәт бирү турында гариза алган көннән соң ун көн эчендә:

- гаризага кушып бирелә торган документларның булу-булмавын һәм тиешенчә рәсмиләштерелүен тикшерә;

- индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын билгеләп, жиһ кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләренә, кызыл линияләргә туры килү-килмәүне яки жиһ участогын планлаштыру схемасына тикшерү үткәрә. Рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларыннан кире кагуға рәхсәт булган очракта, проект документациясен яки жиһ участогын планлаштыруны планлаштыруның күрсәтелгән схемасын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең чик параметрларыннан кире кагуға рәхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәүгә тикшерү үткәрелә;

- төзелешкә рәхсәт бирә яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарта.

9. Башкарма комитет төзүче гаризасы буенча төзелеш, реконструкциянең аерым этапларына рәхсәт бирә ала.

Төзелеш этабында капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкцияләү, әгәр мондый объект файдалануга тапшырылырга һәм автоном рәвештә кулланылышка тапшырылырга мөмкин булса (ягъни әлеге жиһ кишәрлегендә капитал төзелешнең башка объектларын төзү, реконструкцияләү), шулай ук капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкцияләү, автоном рәвештә кулланылышка кертеләргә һәм эксплуатацияләнергә мөмкин (ягъни әлеге капитал төзелеш объектынның башка өлешләрен төзүгә, реконструкцияләүгә бәйсез рәвештә) капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкцияләү күздә тотыла.

10. Төзелешкә рәхсәт бирүдән баш тартуға карата төзүче суд тәртибендә шикаятъ бирергә мөмкин.

11. Төзелешкә рәхсәтләр бушлай бирелә.

12. Төзүче төзелеш өчен рәхсәт алган көннән соң ун көн эчендә Башкарма комитетка, инженерлык эзләнүләре материалларының бер нөсхәсен, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәғлүмати системасында урнаштыру өчен проект документацияләрен түләүсез тапшырырга тиеш.

13. Төзелешкә рәхсәт капитал төзелеш объектын төзүне оештыру проекты белән каралган вакытка бирелә. Шәхси торак төзелешенә рәхсәт ун елга бирелә.

14. Жиһ кишәрлегенә һәм капитал төзелеш объектларына хокукны күчәргәндә төзелешкә рәхсәтнең гамәлдә булу вакыты саклана.

15. Дәүләт серен тәшкил итүче күчәмсез милек объектларын төзүгә рәхсәтләр дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелә.

Статья 28 . Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт

1. Төзелешне, реконструкцияләүне, капитал ремонтны гамәлгә ашыручы затлар төзүче яисә заказчы тарафыннан шартнамә нигезендә җәлеп ителә торган, төзелеш алып баручы затларга (алга таба – төзелешне башкаручы затлар) карата Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килә торган физик яки юридик зат була ала.

2. Капитал төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капитал ремонтлауны гамәлгә ашырганда төзүче яки заказчы белән шартнамә нигезендә төзүне башкаручы зат, төзүче яки заказчы капитал төзелеш объектын төзү өчен җир участогын һәм капитал төзелеш объектын үзгәртеп кору яки капитал ремонтлау өчен әзерләргә, шулай ук төзелешне, инженерлык эзләнүләре материалларын, проект документларын, төзелешкә рөхсәтне тапшырырга тиеш. Эшләрне туктатырга яки аларны алты айдан артык туктатып торырга кирәк булганда, төзүче яки заказ бирүче капитал төзелеш объектын консервацияләүне тәмин итәргә тиеш.

3. Капитал төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капитал ремонтлауны гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә Дәүләт төзелеш күзәтчелеге, төзүче яки заказ бирүче алдан, ләкин капитал төзелеш объектын төзи, үзгәртеп кора, капитал ремонтлый башлаганчы җиде эш көненнән дә соңга калмыйча, Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимият органына (алга таба - Дәүләт төзелешен күзәтү органнарына) мондый эшләр башлану турында хәбәр җибәрергә тиеш, аңа түбәндәге документлар теркәлә:

1) төзелеш өчен рөхсәт күчермәсе;

2) проект документлары тулы күләмдә, ә төзелешнең, реконструкциянең аерым этабына рөхсәт бирелгән очракта, тиешле этапны гамәлгә ашыру өчен кирәкле күләмдә;

3) җирлеккә кызыл линияләрдән чигенү линияләрен кертү турында документ күчермәсе (тар сызым);

4) эшләр башкаруны исәпкә алу алып барыла торган гомуми һәм махсус журналлар;

5) капитал төзелеш объектының проект документациясе дәүләт экспертизасына тиешле булса, проект документларына дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе.

4. Төзелешне башкаручы зат төзүче яки заказчы биремә (киләшү нигезендә төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкару очрагында), проект документациясе, җир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы таләпләре, техник регламентлар таләпләре нигезендә капитал төзелеш объектын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны гамәлгә ашырырга һәм шул ук вакытта өченче затлар һәм әйләнә-тирә мохитнең иминлеген, хезмәт куркынычсызлыгы таләпләрен үтәүне, мәдәни мирас объектларының сакланышын тәмин итәргә тиеш. Төзелешне башкаручы зат шулай ук капитал төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау башкарыла торган территориягә, төзүче яки заказчы, Дәүләт төзелешен күзәтү органнары вәкилләрен, аларга кирәкле документацияне тапшырырга, төзелеш контролен үткәрергә, башкарма документацияне алып баруны тәмин итәргә, ачыкланган җитешсезлекләргә бетерүне тәмин итәргә һәм ачыкланган җитешсезлекләргә бетерү турында актлар төзегәнче эшләрне дөвам итәргә керешмәскә, кулланыла торган төзелеш материалларының сыйфатын тикшереп торуны тәмин итәргә.

5. Капитал төзелеш объектының параметрларын мондый объектны төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау барышында ачыкланган проект документларыннан

кире кагу бары тик төзүче яисә заказчы тарафыннан яңа расланган проект документациясе нигезендә генә, аңа Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле үзгәрешләр керткәннән соң гына рәхсәт ителә.

6. Мәдәни мирас объекты билгеләре булган объект ачыкланган очракта, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында төзелеш эшләрен башкаручы зат әлеге объектны төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны туктатырга, мәдәни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнарында каралган органнарга хәбәр итәргә тиеш.

7. Капиталь төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонт өчен жир кишәрлекләрен эзәрләүгә карата таләпләр, башкарма документациянең составы һәм тәртибе, эшләр башкаруны исәпкә алу алып барыла торган гомуми һәм махсус журналларның формасы һәм алып бару тәртибе, капитал төзелеш объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтны башкару тәртибе, капитал төзелеш объектын консервацияләү тәртибе Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнергә мөмкин.

8. «Килди авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге норматив хокукый акты белән мондый сервитутның эчтәлеген тасвирлап гавами сервитут билгеләнмәгән булса, гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре яисә территорияләренә төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау барышында килешү, шулай ук шәхси сервитут нигезендә файдалану мөмкин.

9. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт эшләре барганда:

- Дәүләт төзелешен күзәтү, законнар нигезендә һәм әлеге статьяның 10 өлешендә:

1) проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле яки типлаштырылган проект документациясе яки аның модификациясе булган капитал төзелеш объектларын төзү;

2) капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, капитал ремонтлау буенча проект документлары дәүләт экспертизасына тиешле булса, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләргә, капитал ремонтларга;

- капитал төзелеш объектларына карата төзелеш контроле - законнар нигезендә һәм әлеге статьяның 11 өлешендә тәртибендә.

10. Дәүләт төзелеш күзәтчелеге әлеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән объектларга карата гамәлгә ашырыла. Дәүләт төзелешен күзәтү предметы булып, капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау процессында эшләренә һәм кулланыла торган төзелеш материалларының, шулай ук мондый эшләренә нәтижәләренә техник регламентларның, проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектын кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәмин ителешә таләпләренә, төзелешкә рәхсәтнең булуына, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 52 статьясындагы икенче һәм өченче өлешләре таләпләренә үтәлешенә туры килүен тикшерү тора.

«Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә Дәүләт төзелешен күзәтү федераль башкарма хакимият органнары һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар Дәүләт төзелеш күзәтчелеге гамәленә кергән барлык капитал төзелеш объектларына тоткарлыксыз керә алалар.

Үткәрелгән тикшерү нәтижәләре буенча Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы тарафыннан төзелешне гамәлгә ашыручы затка ачыкланган житешсезлекләргә бетерү турында күрсәтмә бирү өчен нигез булып торучы акт төзелә. Күрсәтмәдә бозу төрө күрсәтелә, норматив-хокукый актка сылтама, техник регламент, таләпләр бозылган Проект документларына сылтама ясала, шулай ук ачыкланган житешсезлекләргә бетерү вакыты билгеләнә. Күрсәтелгән вакытка капитал төзелеш объектын төзүне, үзгәртеп коруны, капитал ремонтлауны туктатып тору Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Капитал төзелеш объектларын төзөгәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган дәүләт төзелешен күзәтүдән тыш, башка төр дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыру рәхсәт ителми.

Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Төзелеш контроле башкарыла торган эшләрнең проект документларының, техник регламентларның таләпләренә, инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләренә туры килүен тикшерү максатларында капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау барышында башкарыла.

Төзелеш контролен төзелеш эшләрен башкаручы зат башкара. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкарылган очракта, килешү нигезендә төзелеш контроле төзүче яки заказчы тарафыннан да үткәрелә. Төзүче яки заказчы үз инициативасы буенча проект документларын эзерләүне гамәлгә ашыручы затны, башкарылу эшләрнең проект документларына туры килүен тикшерү өчен, жәлеп итә ала.

Төзелешне башкаручы зат капитал төзелеш объектында авария хәленең һәр очрагы турында Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына хәбәр итәргә тиеш.

Капитал төзелеш объектын төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау барышында төзүне башкаручы зат (төзелешне башкаручы зат, төзүче яки заказчы, төзелеш, реконструкция, капитал ремонтны гамәлгә ашыру очрагында, шартнамә нигезендә) капитал төзелеш объектының иминлегенә йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә, аларның үтәлеше башка эшләргә башкарганнан соң башкарыла алмый торган эшләрнең үтәлешен контрольдә тотарга тиеш, шулай ук төзелеш конструкцияләренә һәм инженерлык-техник тәэмин итү чөптәргә уагыларның куркынычсызлыгына, әгәр төзелеш контролен үткөрү барышында ачыкланган житешсезлекләргә бетерү инженер-техник тәэмин итү чөптәргә башка төзелеш конструкцияләргә һәм уагыларын сүтү яки жимерүсез мөмкин булмаса, күрсәтелгән эшләрнең, конструкцияләргә һәм чөптәргә техник регламентларның һәм проект документларының таләпләренә туры килүе мөмкин түгел. Төзелеш конструкцияләренә куркынычсызлыгына контрольлек иткәнче, мондый конструкцияләргә иминлегенә йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә, башка эшләргә башкарганнан соң, шулай ук проект документларында, техник регламентлар таләпләрендә каралган очрактарда мондый конструкцияләргә сынап карау үткәрелгә тиеш. Күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләргә, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәргә уагыларның куркынычсызлыгына контрольлек итү нәтижәләре буенча күрсәтелгән эшләргә, конструкцияләргә, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәргә уагыларын тикшерү актлары төзелә.

Инженер-техник тәэмин итү чөптәргә эш, конструкцияләргә, уагыларның житешсезлекләргә тикшерү нәтижәләре буенча төзүче яки заказчы

күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләрнең, инженерлык-техник тәэмин итү чөлтөрләрнең, участокларының куркынычсызлыгын тикшереп торуну таләп итә ала. Мондый эшләрне, конструкцияләрне, инженерлык-техник тәэмин итү чөлтөрләрне участокларын тикшерү актлары әлеге статьяның 11 өлешендәгә дүртенче абзацында күрсәтелгән житешсезлекләрне бетергәннен соң гына төзелергә тиеш.

Башка эшләрне башкару тиешле контроль үткәрелгәннен соң алты айдан артык башланьрга тиеш булса, капитал төзелеш объектынның куркынычсызлыгына йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә башкарылган эшләрнең үтәлешен контрольдә тоту башка эшләрне башкарганнан соң, шулай ук төзелеш конструкцияләрнең һәм инженерлык-техник тәэмин итү чөлтөрләрнең участокларының куркынычсызлыгына контрольдә тотылырга тиеш.

Төзүче яисә заказчы тарафыннан проект документларын әзерләүне гамәлгә ашыручы затларның төзелеш контролен үткәрү өчен жәлеп ителә торган, капитал төзелеш объектын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда эшләрнең житешсезлекләре турында кисәтүләр язма рәвештә рәсмиләштерелергә тиеш. Күрсәтелгән житешсезлекләрне бетерү турында акт төзелә, ул күрсәтелгән житешсезлекләр турында кисәтүләр күрсәткән зат һәм төзелешне башкаручы зат тарафыннан имзаланан.

Төзелеш контролен үткәрү тәртибе Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнергә мөмкин.

Статья 29 . Объектны кабул итү һәм объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү

1. Объектны кабул итү законнар нигезендә башкарыла.

2. Объектны кабул итү актына кул куйганнан соң төзүче яки аның вәкаләтле зат Башкарма комитетка яки архитектура идарәсенә, яки төзелешкә рөхсәт биргән башка органга объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза жибәрә.

3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 3 өлеше нигезендә объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәгә документлар теркәлә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;

3) төзелешкә рөхсәт;

4) капитал төзелеш объектын кабул итү акты (шартнамә нигезендә төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкару очрагында);

5) төзелгән, үзгәртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның техник регламентларның таләпләренә һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзаланган документ;

6) төзелгән, үзгәртеп корылган, ремонтланган проект документларының параметрларының, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектарының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тәэмин ителеш таләпләренә туры килүен раслый торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзүне гамәлгә ашыручы зат, төзүче яисә заказчы тарафыннан, шартнамә нигезендә төзелеш, реконструкция, капитал ремонтны гамәлгә ашыру очрактарыннан тыш), төзелешне гамәлгә ашыру очрактарыннан тыш, төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган объект параметрларын, шәхси торак төзелеше объектарын реконструкцияләү, капитал ремонтлау;

7) төзелгән, үзгәртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның техник шартларга туры килүен раслый торган һәм инженер-техник тээмин итү челтәрләрен эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешма вәкилләре тарафыннан имзаланган документлар (алар булганда);

8) төзелгән, үзгәртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның урнашуын, жир кишәрлеге чикләрендә инженер-техник тээмин итү челтәрләренең урнашуын һәм жир кишәрлеген планлаштыру эшен башкаручы зат (төзелешне башкаручы зат) һәм төзүче яисә заказчы тарафыннан, шартнамә нигезендә төзелеш, реконструкция, капитал ремонтны гамәлгә ашырган очракта, кул куелган схема;

9) төзелгән, үзгәртеп корылган капитал төзелеш объектынның техник регламентларның һәм проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәлегенә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектынның кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән тээмин ителеш таләпләренә туры килүе турында Дәүләт төзелешен күзәтү органы бәяләмәсе (әгәр дә Дәүләт төзелешен күзәтүне гамәлгә ашыру каралган булса), Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 54 статьясындагы 7 өлешендә каралган очрактарда дәүләт экология контроле бәяләмәсе.

4. Башкарма комитет, объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турындагы гариза кәргән көннән соң ун көн эчендә, әлегә статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булуын һәм дәрәслеген тикшерүне тээмин итәргә, капитал төзелеш объектны карап чыгарга һәм мөрәжәгать итүчегә объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итәргә тиеш.

5. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

- әлегә статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булмавы;
- капитал төзелеш объектынның жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планы таләпләренә туры килмәве;
- капитал төзелеш объектынның төзелешкә рөхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- төзелгән, үзгәртеп корылган, ремонтланган капитал төзелеш объектынның проект документларының параметрларына туры килмәве. Әлегә нигез индивидуаль торак төзелеш объектларына карата кулланылмый.

Төзүче тарафыннан, әлегә статьяның 5 өлешендә күрсәтелгәннәрдән тыш, объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 51 статьясындагы 18 өлешендә каралган таләпләргә үтәмәү тора. Бу очракта объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бары тик бушлай тапшырганнан соң гына, капитал төзелеш объектынның майданы, биеклегенә һәм каты турында, инженерлык-техник тээминаты челтәрләре турында белешмәләр, инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә бер нөсхәсе һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 48 статьясының 12 өлешендәге 2,8-10 һәм 11.1 пунктларында каралган проект документларының күчermәләре яисә индивидуаль торак төзелеш объектны урнаштыру урынын күрсәтеп, жир кишәрлеген планлаштыру схемасы күчermәләренә бер нөсхәсе генә бирелә.

Бу очракта объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бары тик төзелешкә рөхсәт биргән органга, инженерлык эзләнүләре материалларының һәм проект документларының күчermәләрен тапшырганнан соң гына бирелә.

6. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүдән баш тарту суд тәртибендә дөгъва белдереләргә мөмкин.

7. Объектны файдалануга тапшыру рөхсәте төзелгән капиталъ төзелеш объектны дәүләт исәбенә кую, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектнының дәүләт исәбенә алу документларына үзгәрешләр кертү өчен нигез булып тора.

Объектны файдалануга тапшыру рөхсәтендә капиталъ төзелеш объектны турында аның дәүләт кадастр исәбен алып бару өчен кирәк булган күләмдә белешмәләр булырга тиеш. Мондый белешмәләрнең составы «Күчемсез милекнең дәүләт кадастры турында» 2007нче елның 247нче июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә техник планының график һәм текст өлешләрәндәге белешмәләр составына туры килергә тиеш.

8. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

Бүлек 8. Йомгаклау нигезләмәләре

Статья 30. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләрнең үзгәрүе булып шәһәр төзелешен зоналаштыру картасының, шәһәр төзелеше регламентларының яисә әлеге Кагыйдәләрнең текстының теләсә нинди үзгәреше санала.

2. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр проектны әзерләү турындагы карар Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан карар рәвешендә кабул ителә, ә әлеге вәкаләтләрне тапшырган очракта, карар аңа әлеге вәкаләтләр тапшырылган Югары Ослан муниципаль районы жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне Башкарма комитет житәкчесе тарафыннан карау өчен нигез булып тора:

- әлеге кагыйдәләрнең нигезләмәләрен Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарындагы, Югары Ослан муниципаль районы һәм «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка хокукый актларындагы үзгәрешләргә туры китерү зарурилыгы, шулай ук төзелеш һәм жирдән файдалану буенча, шул исәптән физик һәм юридик затлар инициативасы буенча чыгарыла торган тәкъдимнәрне гамәлгә ашыру зарурилыгы аркасында,

- «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенең аңа үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән генераль планына әлеге Кагыйдәләрнең туры килмәве;

- территорияль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү.

3. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр жибәрелә:

- федераль башкарма хакимият органнары, әгәр әлеге Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

- Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, әгәр әлеге Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

- әгәр бу кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауласа, Югары Ослан муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан әлеге кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауласа;

- «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда җирле үзидарә органнары тарафыннан;

- физик яки юридик затлар тарафыннан әлеге Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларга хокукка ия булучыларга зыян килә, капитал төзелеш объектларының һәм җир кишәрлекләренә бәясе кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмый.

4. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр комиссия утырышында алдан карала.

5. Комиссиягә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдим кәргәннән соң утыз көн эчендә комиссия бәяләмә әзерләүне гамәлгә ашыра, анда, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яки мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, аны кире кагу турында кертелгән тәкъдимнәр һәм Башкарма комитет Җитәкчесенә бәяләмә җибәрә.

6. Башкарма комитет җитәкчесе, комиссия Бәяләмәсендә булган тәкъдимнәрне исәпкә алып, утыз көн дәвамында әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яки кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу турында Карар кабул итә һәм мондый карарның күчәргә мөрәҗәгать итүгә җибәрә.

7. Башкарма комитет җитәкчесе кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты әзерләү турында Карар кабул ителгәннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, мондый карарны кабул итү турында муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә хәбәр бастыруны һәм әлеге хәбәрне «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге яисә Югары Ослан муниципаль районының "Интернет" челтәрендә урнаштыруны тәмин итә. Мондый карар кабул итү турында хәбәр радио һәм телевидение аша да таратылырга мөмкин.

8. Башкарма комитет комиссия тарафыннан тәкъдим ителгән кагыйдәләргә техник регламентларның таләпләренә, «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планына, Югары Ослан муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына, Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасына, Россия Федерациясенә территориаль планлаштыру схемаларына үзгәрешләр кертү проекты тикшерә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча Башкарма комитет «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проекты яки аның әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, комиссиягә эшләп бетерү өчен җибәрә.

10. «Килди авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Башкарма комитеттан кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты алган очракта, мондый проект алганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча мондый проект буенча ачык тыңлаулар үткөрү турында, шулай ук проектны, әгәр ул шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда һәм Россия Федерациясә Хөкүмәтенә аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларында каралса, килештерү өчен җибәрү турында Карар кабул итә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлаулар «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яки) «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясы һәм әлеге статьяның 12 һәм 13 өлешләре нигезендә комиссия тарафыннан үткәрелә.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлауларның дәвамлылыгы мондый проект басылып чыккан көннән ике һәм дүрт айдан да ким булмый.

13. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелсә, аерым капитал төзелеш объектын урнаштыру яки үзгәртеп кору белән бәйлә булса, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча гавами тыңлаулар мондый объектны урнаштыру яки реконструкцияләү өчен планлаштырыла торган территория чикләрендә һәм мондый объект өчен билгеләнгән территорияләрдән файдалану шартлары махсус булган зона чикләрендә үткәрелә. Бу чакта Комиссия капитал төзелешнең аерым объектын, әлеге жир участогы белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләренә ия булучыларга, әлеге жир участогы белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан биналарга, корылмаларга, мондый объекттагы биналарга ия булучыларга, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына хокукка ия булучыларга урнаштыру яки реконструкцияләү планлаштырыла торган жир кишәрлегенә ия булучыларга үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар үткөрү турында хәбәр жиберә. Күрсәтелгән белдерүләр «Килди авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр буенча ачык тыңлаулар үткөрү турында Карар кабул ителгәннән соң унбиш көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

14. Килешү алу кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проекты буенча ачык тыңлаулар тәмамлангандан соң, Комиссия, мондый ачык тыңлаулар нәтижеләрен исәпкә алып, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектына үзгәрешләр кертүне тәэмин итә һәм әлеге проектны Башкарма комитет Житәкчесенә тапшыра. Кагыйдәләр проектына мәжбүри кушымталар булып вәкаләтле орган белән килештерү турында бәяләмә, ачык тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә тора.

15. Башкарма комитет житәкчесе аңа әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән мәжбүри кушымталар проектын тәкъдим иткәннән соң ун көн эчендә әлеге проектны «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге Советына жиберү яки кагыйдәләр проектын кире кагу һәм аны кабат тапшыру датасын күрсәтеп, эшләп бетерүгә жиберү турында Карар кабул итәргә тиеш.

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан раслана. Кагыйдәләр проектына мәжбүри кушымталар булып күрсәтелгән проект буенча гавами тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә тора.

16. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге Советы каравына тәкъдим ителә:

- нигезләү документларына үзгәрешләр кертү турында комиссия тарафыннан эзерләнгән карар проекты;

- шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендә вәкаләтле Башкарма комитетның структур бүлекчәләре белән үзгәрешләр Килештерү;

- Комиссия бәяләмәсе;

- вәкаләтле орган бәяләмәсе, әгәр мондый килешүне алу шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнарда һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актларында каралган булса;

- ачык тыңлаулар протоколлары һәм ачык тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә.

17. «Вахитов авыл жирилеге» муниципаль берәмлеге Советы, кагыйдәләргә һәм мәжбүри кушымталарга үзгәрешләр кертү проектын карау нәтижеләре буенча, кертелә торган үзгәрешләргә расларга яки әлеге проект буенча ачык тыңлаулар

нәтижеләре нигезендә, Башкарма комитет Җитәкчесенә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эшләп бетерү өчен җибәрергә мөмкин.

18. Әлеге кагыйдәләргә кертелгән үзгәрешләр муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә басылып чыгарга тиеш, алар кул куелган көннән җиде көннән дә соңга калмыйча, рәсми басылып чыгарга тиеш һәм «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә яки Югары Ослан муниципаль районының «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла.

19. Физик һәм юридик затлар кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

20. Россия Федерациясә дөүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясә законнарына, шулай ук Россия Федерациясенә территорияль планлаштыру схемаларына, Татарстан Республикасының территорияль планлаштыру схемаларына туры килмәгән очракта, әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр расланганчы, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында суд тәртибендә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

Статья 31. Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында

1. Әлеге Кагыйдәләр муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә аларның рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

II ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛӨШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯЛӨРНЕ КУЛЛАНУ ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАСЫ

Бүлек 9. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

1) территорияль зоналар билгеләнгән – 35 статья,

2) территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар - 10 бүлек мәгълүматын чагылдыру.;

3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм җирләр (аларга карата шәһәр төзелешен регламентлары билгеләнми – аеруча саклаулы табигать территорияләре, урман фонды җирләре, су фонды җирләре һәм башкалар чагылырга мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм аларга карата шәһәр төзелешен регламентлары билгеләнмәгән җирләргә карата әлеге Кагыйдәләрнең 13 бүлегендә күрсәтелгән мәгълүмат билгеләнәргә мөмкин.

Статья 32. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы

1. Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә (1нче кушымта) шәһәр төзелешен зонасы әлеге Кагыйдәләрнең составы булып тора, анда территорияль зоналар чикләре билгеләнә, шулай ук

территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.

2. Территориаль зоналарның чикләре һәр жир участогының бер территориаль зонага каравы таләпләренә туры килергә тиеш. Төрле территориаль зоналарда урнашкан берничә жир участогыннан бер жир участогы формалаштыру рәхсәт ителми. Территориаль зоналар, кагыйдә буларак, бер жир участогына карата билгеләнми.

3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре мәжбүри рәвештә күрсәтелә. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелә ала.

4. Территориаль зоналар чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен куллану мөмкинлекләрен берләштерү;

- Килди авыл жирлегенә генераль планы, Югары Ослан муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарны һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын билгеләү;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы белән билгеләнгән территориаль зоналар;

- территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалану;

- территориаль планлаштыру документлары һәм территорияне планлаштыру документлары нигезендә төрле категорияләрдәге жирләрнең чикләренә планлаштырыла торган үзгәрешләр кертү;

- чиктәш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау .

5. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

- аларны капма-каршы юнәлешләрнең транспорт агымнары аерып торган магистральләр, урамнар, машиналар линияләренә;

- жирлек чиге;

- кызыл сызыкларга;

- жир кишәрлекләре чикләренә;

- табигать объектларының табигый чикләре;

- башка нигезле чик.

6. Территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территориаль зоналар чикләренә туры килмәскә мөмкин.

7. Әлеге Кагыйдәләрнең II өлешендә санап үтелгән берничә өлешкә бүлөп бирелгән жир кишәрлекләренә, башка күчмәсез милек объектларына карата һәр карта буенча барлык шәһәр төзелеш регламентлары кулланыла.

8. Әлеге картада чагылдырылган мәгълүмат этаплап әзерләү һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарының фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

Бүлек 10. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясеннән файдалану шартлары булган зоналар картасы

Территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар карталары әлеге Кагыйдәләрнең состав өлеше булып тора, аларда территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре чагыла. Әлеге карталарда чагылдырылган мәгълүмат үз эченә ала:

- житештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;
- үлэт базларының санитар-яклау зоналары;
- автомобиль юлларының һәм торбаүткәргечләрнең санитар аермалары;
- инженерлык коммуникацияләренең сак зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау һәм яр буе полосалары;
- эчәргә яраклы су чыганаclarын санитар саклау зоналары;
- аеруча саклана торган табигый территорияләр.

Статья 33. Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалану шартлары булган зоналар картасы

2нче кушымта: «Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясеннән файдалануның аерым шартлары булган зоналар картасында сурәтләнгән:

1. СанПиН нигезендә билгеләнгән житештерү объектларының һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары 2.2.1/2.1.1.1200-03 "Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары һәм санитар классификациясе"(2010 елның 9 сентябрәндәгә үзгәрешләр белән).

2. Үлэт базларының РФ Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан 04.12.1995 ел, № 13-7-2/469 расланган биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юк итү ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән санитар-яклау зоналары.

3. 42.13330.2011 СП нигезендә билгеләнгән автомобиль юлларының санитар аермалары «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

4. 62.13330.2010 СП 62.13330.2010 нигезендә билгеләнгән газ бүлү системалары Поселокара газүткәргечләрнең санитар өзеклекләре. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

5. «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы» ГОСТ 12.1.051-90 нигезендә билгеләнгән инженерлык коммуникацияләренең сак зоналары. Электр куркынычсызлыгы. 1000 В артык көчәнешле электр линияләренең саклау зонасында куркынычсызлык ераклыгы».

6. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау һәм яр буе полосалары:

- Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә алып барыла торган су объектларының дәүләт реестрына кертелгән су объектлары;

- аның күләме Россия Федерациясе Су кодексының 6 һәм 65 статьяларында билгеләнгән.

7. Эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары «Су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары» 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә билгеләнгән.

8. ТАССР Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрәндәгә 644 номерлы һәм 1978 елның 10 гыйнварындагы 25 номерлы карарлары нигезендә билгеләнгән Сулица елгасы табигать һәйкәле.

Статья 34. Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр зоналары картасы

Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булган зоналары картасында мәдени мирас объектларын саклау зоналары бүленергә мөмкин.

Мәдени мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарының чикләре тиешле карталарда теркәлә, алар аларны эшләү һәм аларга рәсми расланган документлар статусы бирү белән бәйлә рәвештә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керту тәртибендә кертелә.

III ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

Бүлек 11. Рәхсәт ителгән күчәмсез милек төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

Статья 35. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зоналар төрләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияль зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнде:

Билгеләмәлә р	Территорияль зоналар исеме
ТОРАК ЗОНАЛАР	
Ж1	Утар торак төзелеше зонасы
Ж2	Перспектив торак төзелеше зонасы
ИЖТИМАГЫЙ-ЭШЛЕКЛЕ ЗОНАЛАР	
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ БИЛГЕЛӘНЭШЕНДӨГЕ ЗОНАЛАР	
СХ1	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР	
Р1	Табигий-ландшафтлы территорияләр зонасы
МАХСУС БИЛГЕЛӘНЭШТӨГЕ ЗОНАЛАР	
СН1	Махсус билгеләнештәге объектлар зонасы
СН2	Үлэт базлары зонасы
С3	Махсус билгеләнештәге яшелләндерү зонасы

Шәһәр төзелеше регламентлары. Торак зоналар.

1. Торак зоналар күп катлы торак йортлар, кече һәм урта катлы торак йортлар, шәхси торак йортлар төзү өчен каралган.

2. Рәхсәт ителгән төп кулланылыштагы объектлар территориянең кимендә 60% ын алып торырга тиеш. Территориянең 40% ка кадәр рәхсәт ителгән объектларның төп төрләренә карата ярдәмче оешмаларны урнаштыру өчен файдаланырга рәхсәт ителә.

Ж1. Утар торак төзелеше зонасы

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре коды *	Рәхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенң күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биекlege-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яксы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенң башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.

2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биекlege-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м(яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләp)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Гараж билгеләнешен дегә объектлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Шартлы рөвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфтирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь күләмдә – билгеләнми.	Төп бинаның иң чик катлары – 4 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биекlege-15 м; Койманың максималь биекlege-1 м.	билгеләнми	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларн

					ың урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклеге-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м(яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биеклеге-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
13,1	Яшелчәчелек алып бару	минималь – 600 кв. м; максималь –	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

		билгеләнми			
3.7	Дини куллану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналар, корылмалар һәм корылмаларның урнашу рәхсәт ителә

* 2014 елның 1 сентябренән № 540 РФ Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рәхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

Башка таләпләр:

Минималь ара:

торақ биналарның озын яклары арасында 2 – 3 кат биеклегә: 15 метрдан да ким булмаган;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м.дан да ким булмаган биеклектә;

5-8 каттагы торақ биналарның озын яклары арасында: 25 метрдан да ким булмаган;

балалар уеннары өчен мәйданнан торақ биналарга кадәр – 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;

автомобильләр кую өчен мәйданчыклардан – 10 м;

спорт белән шөгыйльләнү өчен мәйданнан 10нан 40 м.га кадәр;

хужалык максатлары өчен мәйданнан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан торақ йортлар, балалар учреждениеләре, яшеллөндерелгән мәйданчыклар чикләренә кадәр-50 м.дан да ким түгел, ә 100 м.дан да артык түгел.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан да урнашырга рәхсәт ителми.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Ж2. Перспектив торақ төзелеш зонасы

Торақ йортлар төзелешен үстерү зонасы, жирле үзидарә органнары тарафыннан төзелеш турында карарлар кабул иткөндә, торақ төзелеш параметрларын һәм хезмәт күрсәтүләр жыелмасын билгеләү мөмкинлегә белән, перспективалы шәһәр төзелеш үсешендә торақ районнарны формалаштыру өчен бүлөп бирелгән.

Кирәк булганда, мондый территорияләрне зоналаштыру гамәлгә ашырыла, һәм әлегә Кагыйдәләрнең 8 бүлегендә каралган тәртип нигезендә үзгәрешләр кертелә.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Ижтимагый-эшлекле зоналар.

1. Ижтимагый-эшлекле зоналар сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү, эшмәкәрлек эшчәнлегә, белем бирү учреждениеләре, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, дини биналар, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнеше объектлары, гражданның тормыш-көнкүрешен тәмин итү белән бәйлә башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

2. Территориаль зонада урнашкан объектлар рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә территориянең 75% ы туры килергә тиеш. Территориянең 25% ка кадәр билгеләнеше әлегә Кагыйдәләр белән ярдәмчә кагыйдәләр буларак билгеләнгән объектларны урнаштыру өчен файдаланырга рәхсәт ителә.

ОД Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона административ, эшлекле, ижтимагый, мәдәни, хезмәт күрсәтүче һәм коммерцияле кулланылыштагы объектларның киң спектры булган объектларны формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен бүлгәп бирелгән

Рәхсәт ителгән күчмәсез милекнең төп төрләре:

- административ, административ-хужалык, эшлекле, ижтимагый оешмалар һәм оешмалар;
- кунакханә;
- спорт майданчыклары;
- югары һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре;
- эш вакыты чикләнгән спортзаллар, клублар
- мунча-сәламәтләндерү комплекслары;
- мәдәният һәм ял учреждениеләре;
- кибет;
- базар;
- жәмәгать туклануы предприятиеләре;
- көнкүреш хезмәте күрсәтү объектлары (тегү ательесы, көнкүреш техникасы остаханәләре, аяк киёмнәре тегү һәм ремонтлау буенча остаханәләр, сөгәт ремонтлау буенча остаханәләр, чәчтарашханәләр һ. б.);
- Үзәк элемент предприятиеләре;
- социаль яклау учреждениеләре;
- полиция бүлекләре, участок пунктлары;
- хайваннар тотмый торган ветеринария хастаханәләре;
- даруханәләр;
- фельдшер-акушерлык пунктлары;
- беренче медицина ярдәме күрсәтү пунктлары;
- стационар;
- амбулатор-поликлиника учреждениеләре;
- ашыгыч ярдәм станциясе;
- торак-эксплуатация һәм авария-диспетчерлык хезмәтләре;

- социаль яклау учреждениеләре;
- скверлар, бульварлар.

Ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллану:

- жиңел автотранспортны вакытлыча саклау өчен автостоянкалар (кунак, ачык, жир асты һәм ярым катлы, күп катлы)

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре:

- 5 катка кадәр күпфатирлы торак йортлар;
- Ялгап -төзелгән хезмәт күрсәтү объектлары;
  - балалар бакчалары, башка мәктәпкәчә тәрбия объектлары;
  - башлангыч һәм урта мәктәпләр.
- күпфункцияле ижтимагый-торак биналар (административ, хезмәт күрсәтүче һәм эшлекле объектлар, торак биналар белән комплекс);
- дини объектлар;
- сәүдә, сәүдә-күргәзмә комплекслары;
- вакытлы сәүдә объектлары;
- шәхси жиңел автомобиль гаражлары (жир асты, ярым жир асты, күп катлы, төзелгән яки төзелгән-төзелгән.);
- шәхси жиңел автомобильләренә даими саклау өчен автостоянкалар;
- ремонт остаханәләре 5 постка кадәр (маляр һәм тимер эшләренә төшереп калдыру һәм 50 метрда санитар-яклау зонасы булдыру шарты белән);
- кәрәзле, радиотелей һәм спутник элементәсе антеннасы;
- инженер-техник тәэмин итү объектлары (РП, ТП, ГРП, ЦТП һ. б.);
- хужалык майданчыклары.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге зоналар

СХ1. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге СХ1 объектлары зонасы, СанПиН нигезендә, әйләнә-тирә мохит сыйфаты нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган торак төзелеше һәм башка объектлар чикләренә кадәр санитар-яклау зоналарын үтәү шарты белән, авыл хужалыгы предприятиеләрен һәм аларга хезмәт күрсәтү объектларын формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен бүлөп бирелгән 2.2.1/2.1.1.1200-03 "предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе" (утв. РФ Баш дәүләт санитар табибының 2010 елның 9 сентябрендәге 122 номерлы карары белән).

Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре:

- эре мөгезле терлек комплекслары;
- дуңгызчылык комплекслары һәм фермалар;
- кошчылык фабрикалары;
- умарталык;

- эре мөгезле терлек фермалары (барлык белгечлекләр),
- фермалар, атчылык, сарыкчылык, кошчылык, йорт куяннары фермалары, жәнлекчелек фермалары (чәшкеләр, төлкеләр һ. б.);
- крестьян (фермер) хужалыклары базалары;
- теплица һәм парник хужалыклары.

Ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллану:

- авыл хужалыгы эшчәнлеге өчен кирәкле биналар, корылмалар һәм корылмалар;
- азык әзерләү цехлары, шул исәптән азык-төлек калдыкларын да;
- тирес һәм тизәк саклагычлары;
- ветеринария кабул итү пунктлары;
- авыл хужалыгы ихтыяжлары өчен инженер, транспорт һәм башка ярдәмче корылмалар һәм жайланмалар.

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре:

- карьера;
- складлар.

Шәһәр төзелеше регламентлары. Рекреацион билгеләнештәге зоналар

Рекреацион билгеләнештәге зоналар составына табигый территорияләр, урман парклары, лугопарклар, скверлар, парклар, бакчалар белән шөгыйльләнүче территорияләр чикләрендә, шулай ук ял, Туризм, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен файдаланыла торган һәм кулланылучы башка территорияләр чикләрендә зоналар кертелә.

Р1. Табигый-ландшафтлы территорияләр зонасы

Зона табигый ландшафтны, экологик чиста әйләнә-тирә мохитне саклау өчен билгеләнгән. Зона территориясендә чокырларны төзекләндерү һәм ныгыту, шулай ук халыкның ялын һәм ялын оештыру рөхсәт ителә.

Рөхсәт ителгән күчемсез милекнең төп төрләре:

- урманнар;
- урман парклары, болын парклары;
- елгаларны яшелләндерү;
- куаклар.

Ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллану:

- капитал булмаган ярдәмче корылмалар һәм ял итү өчен инфраструктура;

- балалар майданчыклары, ял майданчыклары;
- жәмәгать туклануы предприятиеләренә капитал булмаган корылмалары;
- сезонлы хезмәт күрсәтү объектлары;
- майданчыклар өчен эт

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре:

- шифаханәләр, профилакторийлар, ял йортлары, ял базалары;
- балалар сәламәтләнדרү лагерьлары һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре бакчалары;
- картлар өчен интернатлар;
- бала йорты;
- тренировкалар базалары, ат спорты базалары, велотреклар (торақ төзелеш чикләренә кадәр санитар-яклау зонасы күләмен исәпкә алып);
- спорт клублары, яхт-клублар, лодочные станцияләре;
- уен һәм спорт инвентарларын прокатка алу;
- кунакханәләр, кунакларны кабул итү йортлары, туристларга хезмәт күрсәтү үзәкләре, кемпинглар, мотельләр;
- спорт заллары, рекреация заллары (бассейнлы яисә башка);
- спорт майданчыклары;
- уен майданчыклары, милли уеннар өчен майданчыклар;
- пикниклар өчен урыннар, ярдәмче корылмалар һәм ял итү өчен инфраструктура;
- пляжлар;
- киосклар, лоточная сәүдә, ваклап сату һәм хезмәт күрсәтү буенча вакытлыча павильоннар;
- жәмәгать туклануы предприятиеләре (кафе, ресторанныр);
- беренче медицина ярдәме күрсәтү пунктлары;
- жәмәгать бәдрәфләре;
- янғын саклау объектлары;
- хезмәт күрсәтүче, сәламәтләнדרү һәм спорт төрләре объектлары каршындагы парковклар;
- чүп жыючылар өчен майданчыклар.
- ачык типтагы шәхси жиңел автомобильләренә вакытлыча саклау өчен автостоянкалар;
- туристик автобусларны вакытлыча саклау өчен автостоянкалар.

Шәһәр төзелеш регламентлары. Махсус билгеләнештәге зоналар

СН1. Махсус билгеләнештәге объектлар зонасы

СН1 махсус билгеләнештәге объектлар зонасы ритуаль билгеләнештәге объектларны урнаштыру, калдыкларны туплау һәм күмү өчен билгеләнгән.

Рөхсәт ителгән күчәмсез милекнең төп төрләре:

- зират;
- мемориаль комплекслар;

- матәм йолалары йортлары;
- жирләү хезмәте күрсәтү бюросы-кибетләре;
- оборона, эчке эшләр министрлыгы, куркынычсызлык хезмәте учреждениеләре;

- дини объектлар;

- чистарту корылмалары;

- куллану калдыкларын урнаштыру объектлары.

Ярдәмче төрләре рәхсәт ителгән куллану:

- шәхси жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау өчен ачык кунак автостоянкалары.

2. Үлэт базлары зонасы

СН2 зонасы үлэт базларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

СН2 зонасында һәм тыгыз территорияләрдә күчемсез милекне куллануга тыюлар территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зонаның төрлелеге белән билгеләнгән.

Рәхсәт ителгән күчемсез милекнең төп төрләре:

- себер жәрәхәтле үлэт базлары;
- себер жәрәхәтсез үлэт базлары .

С3. Махсус билгеләнештәге яшелләндерү зонасы

Зона гамәлдәге нормативларга туры китереп санитар-саклау зоналарын оештыру һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән.

Рәхсәт ителгән күчемсез милекнең төп төрләре:

- махсус билгеләнештәге яшелләндерү;
- махсус билгеләнештәге яшелләндерү объектларын торгызу өчен питомниклар.

Ярдәмче төрләре рәхсәт ителгән куллану:

- гамәлдәге нормативларга туры китереп, санитар-саклау зоналары территорияләре өлешендә урнаштырырга рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары.

Бүлек 12. Территорияләрне файдалануның аерым шартлары булган зоналар белән билгеләнгән күчемсез милекне куллануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

36 Статъя. Санитар-экологик һәм табигый шартлар буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарында билгеләнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау

1. Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясен файдалануның махсус шартлары булган зоналар

картасында билгелэнгән зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчәмсез милек объектларын куллану (әлеге Кагыйдәләрнең 2нче кушымтасы).

2. Санитар-саклау зоналарында һәм санитар разрывларда, саклау зоналарында, су саклау зоналарында, яр буе саклау һәм яр буе полосаларында урнашкан жир участкаларын һәм башка күчәмсез милек объектларын куллануны чикләү түбәндәге норматив хокукий актлар белән билгелэнгән.

Әлеге кагыйдәләрне эшлөгәндә санитар-яклау, су саклау һәм башка зоналарда урнашкан жир участкаларын һәм башка күчәмсез милек объектларын куллануны чикләүләр исәпкә алынган.

1. Житештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Санитар-саклау зонасы кешеләрнең яшәү тирәлегенә һәм сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм житештерү тирә-юнендә халыкның иминлеген тәмин итү максатларында билгеләнә. Санитар-яклау зонасының күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) йогынтының гигиена нормативлары белән билгелэнгән зурлыктарга кадәр, ә I һәм II класс предприятиеләре өчен куркынычлык гигиеник нормативлар белән билгелэнгән кыйммәтләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен яраклы риск күләменә кадәр киметүне тәмин итә.

«Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты чыганагы булган барлык куркыныч класслы объектлар урнашкан.

2. Автоюлларны санитар өзү

«Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясә буенча «Казан-Ульяновск-Кама Тамагы» 3 категорияле төбәк әһәмияткә автомобиль юлы һәм жирле әһәмияттәге V категорияле автомобиль юлы уза.

3. Торбаүткәргечләрнең санитар өзелешләре

«Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясә буенча югары басымлы «Әлмәт-Түбән Новгород» магистраль продукт үткәргече һәм поселокара газүткәргеч уза.

4. Инженерлык коммуникацияләренең сак зоналары

ЛЭП саклау зоналары

«Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясен кисеп үтә торган электр тапшыруларының һава линияләре өчен сак зоналары билгеләнә, аларның күләме «хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы. Электр куркынычсызлыгы. Электр тапшыргыч линияләренең сак зонасында куркынычсызлык арасы 1000 метрдан артык (продукция сыйфаты белән идарә итү буенча СССР Дәүләт комитетының 29.11.90 N 2971 карары белән расланган) 110 кВ егәрлекле электр тапшыру линияләре өчен 20 м тәшкил итә.

6. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие саклау һәм яр бие полосалары

Су саклау зоналары булып, өслек су объектларының яр бие линиясенә якин урнашкан, аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, куылуын, аларның суларын агузуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларын саклау максатларында хужалык һәм башка төр эшчәнлекне тормышка ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Яр буйлары һәр гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына керүен тәэмин итү максатларында бирелә.

7. Эчәргә яраклы су чыганакларын санитар саклау зоналары
Эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының I поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларын куллануны тыю төрләре:

- югары вольтлы баганалар утырту;
- төзелешнең су үткәргеч корылмаларын эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу;
- торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру;
- агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

8. Аеруча саклана торган табигый территорияләр

«Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә 2.02.2009 ел, № 60 ТР МК карары нигезендә, «Ташевка сөзәклегә» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле урнашкан.

«Ташевка сөзәклегә» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле чикләрендә аның сакланышын бозуга китерә торган төрле эшчәнлек тыела.

9. Аэродром территорияләре

«Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә бер өлеше Казан вертолет заводының һәм КАПО Горбунов исемендәге Казан авиация житештерү берләшмәсенә аэродром территорияләре чикләрендә урнашкан. РФ Хөкүмәтенә 11.03.2010 ел, № 138 карары белән расланган һава киңлеген куллану буенча федераль кагыйдәләр нигезендә, шәһәр һәм авыл жирлекләрен проектлау, төзү һәм үстерү аэродромының өлкән авиация башлыгы белән килешмичә генә, шулай ук сәнәгать, авыл хужалыгы объектларын, капитал һәм индивидуаль торак төзелеше объектларын һәм башка объектларны төзү һәм реконструкцияләү тыела.

Статья 37. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау

Тиешле карталарга һәм регламентларга рәсми расланган документларны эшләү һәм статус бирү буенча әлеге статьяга әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү төртибендә күрсәтелгән документлар кертелә

Статья 38. Ачык сервитутларның эш итү зоналары

Ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләре жирлек территорияләрен ызанлау проектларында чагыла һәм жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарында күрсәтелә

Бүлек 13. Шәһәр төзелеше регламентлары тарафыннан кагылмый торган төп жирләрне билгеләү, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында (әлеге Кагыйдәләрнең II Өлеше) территорияль зоналардан, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жир кишәрлекләре – Линияле объектлар - юллар һәм жирләр, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр –урман фонды жирләре, өске сулар белән капланган су фонды жирләре, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалыгы жирләре күрсәтелә.

Әлеге бүлектә гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләрнең билгеләнеше тасвирламасы бар, аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Әлеге территорияләрне теркәү, билгеләү, үзгәртү һәм куллануны жайга салу әлеге Кагыйдәләрнең 6 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Билгеләнгән тәртиптә гомуми файдаланудагы территорияләрнең планлаштыру (билгеләү, кызыл линияләрне үзгәртү) проектлары нигезендә чикләр үзгәрсә һәм аларның составыннан шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган башка территорияләр барлыкка килсә, мондый территорияләрне куллану әлеге Кагыйдәләрнең 11 бүлеге тарафыннан билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә кертелмәгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләре бүленергә мөмкин:

Билгеләмәләр	Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләр һәм жирләрнең атамасы
ВФ	Су фонды жирләре
ЛФ	Урман фонды жирләре
ЛО	Линия объектлары
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару объектларын урнаштыру зонасы
СХ	Авыл хужалыгы жирләре
ООПТ	Махсус саклана торган табигать территорияләре

Статья 39. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм җирләрне билгеләү

ВФ. Су фонды җирләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары өске сулар белән капланган җирләр өчен билгеләнми, ә аларны куллану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ЛФ. Урман фонды җирләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды җирләренә (торак пункт чикләреннән тыш) карата билгеләнми, ә аларны куллану Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә билгеләнә.

ЛО. Линия объектлары

Территорияләрне билгеләү:

- юллар урнаштыру.

СХ. Авыл хужалыгы җирләре

Территорияләрне билгеләү:

- сөрүлек;
- көтүлек;
- печәнлек
- күпъяллык үсемлекләр биләгән җирләр.

ДПИ. Файдалы казылмалар чыгару объектларын урнаштыру зонасы

РФ Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 4 өлешенең 4 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары файдалы казылма чыгару өчен бирелгән җир кишәрлекләренә кагылмый. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмый торган җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле органнар тарафыннан билгеләнә.

ООПТ Аеруча саклана торган табигый территорияләре җирләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 өлеше нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары махсус сакланыла торган табигый территорияләр җирләре өчен билгеләнми, ә аларны куллану федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.